

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

45'inci Toplantı
15 Mart 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926)

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

45'inci Toplantı

15 Mart 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 13.10'da açılarak iki oturum yaptı.

Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926) maddeleri üzerindeki görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 16.41'de toplantıya son verildi.

15 Mart 2018 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 13.10

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum, Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdinç tarafından açıldı)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın mensupları; Komisyonumuzun 45’inci Birleşimini açıyorum.

II.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A)KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/926)

BAŞKAN – Gündemimizde (1/926) esas numaralı Katma Değer Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı bulunmaktadır.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Dün 9’uncu maddeyi oylamıştık, şimdi 10’uncu madde üzerinde görüşmelere başlıyoruz.

MADDE 10- 3065 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasına “indirilemeyen Katma Değer Vergisi,” ibaresinden sonra gelmek üzere “işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla” ibaresi eklenmiş ve üçüncü fıkrasında yer alan “sınırlayabilir.” ibaresi “sınırlamaya; imalatçılar tarafından yapılan ihracat işlemlerinden kaynaklanan iadelerde, yüklenilen katma değer vergisi yerine sektörler itibarıyla ihracat bedelinin belli bir oranına kadar iade yaptırmaya yetkilidir.” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, 10’uncu madde üzerinde bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Bey’den bir açıklama alalım.

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, tasarının 10’uncu maddesiyle, Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 32’nci maddesinde tam istisna kapsamındaki işlemlerin iadelerinde iadeyi gerçekleştirebilmek için mükelleflerin talep etmelerinde herhangi bir süre yoktu, bu süreye ilişkin olarak da burada en azından iade hakkı doğuran işlemin gerçekleştiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde talep etmeleri kaydıyla bu iadelerin yerine getirileceğine ilişkin bir hüküm eklenmekte.

Ayrıca, ikinci eklenen ibare de gene ihracatçıların teşviki bağlamında, ihracattan kaynaklı iadelerin alınmasında belirlenen yetki çerçevesinde imalatçı ihracatçıların imal edip ihraç ettikleri ürünlerin yüklenimlerine bakmadan, devreden KDV’leri müsait olmak kaydıyla belli bir orana kadar iade etmeye yetki alınmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Söz talebi var mı arkadaşlar? Söz talebi yok.

Maddeyi oyluyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11'inci madde...

Sayın Bakanım, 11'inci maddeyle ilgili bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey'den kısa bir açıklama alalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan, okunmadı madde.

BAŞKAN – Yani maddeleri okutmanın...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siz bilirsiniz.

BAŞKAN – Eğer siz de uygun görürseniz direkt açıklamasını alalım istiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Hızlandı işler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Okurken biz de okumuş oluyoruz.

BAŞKAN – 11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11- 3065 sayılı Kanununun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasına “mal veya hizmetleri belirlemeye” ibaresinden sonra gelmek üzere “, süresi içinde iadesi talep edilmeyen katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak yazdırmaya, iade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye” ibaresi eklenmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Maliye Bakanlığı, mükellefiyet süresi, çalışan sayısı, aktif ve özsermaye büyüklüğü, ödenen vergi tutarı, vergisel ödevlerin zamanında yerine getirilip getirilmediği, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleme veya kullanma yönünde olumsuz rapor ya da tespit bulunup bulunmadığı gibi kriterler esas alınarak mükelleflerin vergisel uyum seviyeleri ve bu uyum seviyelerine göre farklı iade yöntemleri tespit etmeye, iade alacağına mahsup edileceği vergi borçları ile iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Arabacı...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, tasarının 11'inci maddesiyle hâlihazırdaki Katma Değer Vergisi Kanunu'nun “Yetki” başlıklı 36'ncı maddesinde Maliye Bakanlığına birtakım yetkiler alınmaktadır. Bunların en önemlisi de özellikle iadeleri yaparken vergiye uyum düzeyi yüksek olan mükelleflerin iadelerinin daha hızlı, daha erken ya da vergi incelemesi dışında başka bir yöntemle yapılabilmesine imkân sağlamak maksadıyla birtakım ölçüt belirleme ve iadeleri hızlandırmayla ilgili yetki alınmaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

Şimdi, bu eski 36'ncı maddede Bakanlar Kurulunun yetkisi kısıtlama getirmeyle ilgili bir olay idi. Kısmen veya tamamen kaldırma, yeniden koyma ve indirim hakkı kısıtlanan mal ve hizmetleri belirleme şeklinde bir yetki. Bunun içerisine “Süresi içerisinde iadesi talep edilmeyen katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisinin tespitinde matrahtan indirtceğiz.” diyoruz. Talep etmediği zaman indirim hakkı otomatik olarak ortadan kalkıyor mu ki ya gider yazacaksın ya da...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Cevap verebilir miyim?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tabii, tabii.

BAŞKAN – Buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şöyle izah edeyim Bakanım: Şimdi, bu madde birinci fıkradaki kısmı söylüyor. Bakanlar Kurulunun yetkisi olan kısmını söylüyorsunuz. Orada hâlihazırda yani yeni sistemde, 1/1/2019'dan itibaren artık devreden KDV'nin on iki ay boyunca telafi edilememesi durumunda, hesaplanan KDV'yle telafi edilememesi durumunda 13'üncü aydan sonra altı ay içerisinde talep edilmesi durumunda bunun artık iadesi öngörülüyor. Eğer ki mükellef gene altı ay içerisinde talep etmezse, bu durumda hâlen devreden KDV'nin devam ettiği gibi bir anlam ortaya çıkıyor idi. Bunu bertaraf etmek adına, Bakanlar Kurulundan alınacak yetkiyle, altı ay içerisinde talep etmezse artık altı aydan sonra bunun gider ya da maliyet yazılmasına dönük bir yetki maddesi. Çünkü artık “sonraki döneme devreden KDV” diye tekrar eski sistemin devamı mahiyetine gelebilir diye böyle bir şey öngördük.

Arz ederim.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, burada çok önemli bir yetkinin Bakanlar Kuruluna devri gibi bir olay ortaya çıkıyor. Devreden katma değer vergisini altı ay içerisinde, bir yıl boyunca mahsup etmediği, dolayısıyla devreden katma değer vergisini izleyen altı ay içerisinde eğer talep etmez ise bu takdirde bunları gelir ve kurumlar vergisinin matrahında gider olarak yazdırmaya doğrudan doğruya Bakanlar Kurulunu yetkili kılıyorsunuz. Yani burada o indirim hakkını ortadan kaldıran yeni bir düzenleme... İstemiyorsa istemesin, yapabiliyorsa yapsın, tutsun şeyinde, ne fark eder ki onlar açısından? Altı aylık bir hak vermişsiniz, kullanmıyor. Kullanmıyorsa devreden KDV'si orada dursun, indirebildiği zaman indirsin. Doğru olan o olmaz mı? Yani birdenbire insanların elinden devredilen katma değer vergisiyle ilgili mahsup olanağımı alırsanız... Siz iyi bir düzenleme getiriyorsunuz “Altı ay içerisinde başvuru, iade edeyim kardeşim.” diyorsunuz. Başvurmadım, gelir ve kurumlar vergisinde de gider olarak yazmıyorum, ben gelecekte iyi bir satış yapacağım, ondan mahsup edeceğim diye bekliyorum. Bu hakkını niye elinden alalım ki bir mükellefin?

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Yıldırım.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, 11'inci maddeyle ilgili tabii vergisel uyum düzeyi yüksek olan mükelleflerdeki katma değer vergisini mahsup işlemlerinde bu vergisel uyumda kastettiğimiz 344, 345, 359'uncu maddelerdeki kaçakçılık veya defter, belge vermeme gibi mükellefiyetler midir?

Bir de bunun dönemi, mesela mükellef hakkında olumsuz bir rapor tutuldu, bu yargıya gitti, yargıda bir bekleme müddeti var, oradaki takdir yetkinizi nasıl kullanacaksınız? Bu mahsuplama dönemiyle ilgili bu rapor dönemi sonunu mu bekleyeceksiniz, yoksa anında mı yapacaksınız? Maddede bu konuda bir açıklık göremedim veya anlayamadım, bu konuda bir açıklama yaparsanız sevinirim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan, merhaba arkadaşlar.

Sayın Bakan, dün de bir madde geçirmiştik, grup şirketlerine bir avantaj sağladık, biliyorsunuz, holdinglere, kartellere, grup şirketlerine KDV'yi birbirleriyle mahsup etmek gibi bir avantaj getirdik. Ancak, ben hep dezavantajlı durumda olan daha küçük, orta ölçekli firmalar açısından onun bir dezavantaj yaratacağını söylemiştim. Aynı şekilde burada da “uyum düzeyi yüksek olan mükellefler” diye bir tanım var. Bu tanıma da genelde baktığımızda daha büyük grupların, holdinglerin, kartellerin girebildiğini görüyoruz. Daha orta kesim, esnaf kesimi, küçük toptancı, küçük esnaf, KOBİ'ler, bunlarda zaman zaman sıkıntılar olabildiğini görüyoruz. Ekonominin sıkıntı yaşadığı dönemlerde

bunlar sıkıntı yaşıyorlar ve uyum düzeyi yüksek olmayan mükellefler hâline geliyorlar. Ama bakın, siz aynı zamanda piyasayı rahatlatmayı vaat ediyorsunuz bu şekilde yani alacağı olan insanlara alacağını vermek. Burada bu tanımda sıkıntı var. Yani büyük gruplar burada milyarlarca liralık KDV iadelerini alabilirler ama diğerleri yararlanamaz. Bu tanımda sıkıntı görüyorum. Yani ekonomiyi eğer ki dönem dönem rahatlatmak için bunu kullanacaksanız, bütçe imkânları elverirken, burada daha küçüklerden başlayarak bu rahatlatma yapılmalı yani aşağıdan başlanarak küçük esnaftan, dezavantajlı olanlardan bu başlamalı.

Bir de Sayın Bakanım, şimdi -ben de ticarete bulundum- dönem dönem ciddi stok yaparsınız ve geleceğin iyi olacağını düşünürsünüz ve o, altı ayı geçebilir yani o devreden KDV alacak döneminiz altı ayı geçebilir. Burada altı aylık bir sınır yapmanın doğru olmadığını düşünüyorum.

Diyelim ki pamuk stokladınız, pamuğun fiyatı çok kötü ve siz o pamuğu bir yıl bekletebilirsiniz gücünüz yetiyorsa, bir buçuk yıl bekletebilirsiniz fiyatlar yükselecek beklentisiyle. Bu anlamda, bu altı aylık sınırın doğru olmadığını düşünüyorum. Burada bir esnetme mutlaka söz konusu olmalı. Bununla ilgili de bir açıklama yaparsanız belki tekrar söz alabilirim.

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey açıklama yapacak.

BAŞKAN – Sayın Arabacı, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim “Vergisel uyum düzeyi yüksek olan mükellefler” demek aslında sadece büyük mükelleflere ayrıcalıklı bir durum demek değil. Aslında, burada genel itibarıyla kullandığımız tabir o olmakla birlikte burada mükellefin mükellefiyet süresi, çalışan sayısı, aktif ve öz sermaye büyüklüğü gibi. Bugün, küçük bir esnafın bile, 1950’li yıllardan beri ya da elli yıldan daha fazla süredir çalışan bir firmanın geçmiş yıllardaki “background”u hiç dikkate alınmayabilir çünkü ödediği vergilere bakılıyor ya da çalıştırdığı kişi sayısına bakılıyor, küçük mükellefleri de bir anlamda korumak, onların da bu anlamda iade talepleri yeni sistemde olabilir, olursa bunların iadelerini, mükellefiyet süresinde artı bir değer olarak değerlendirelim, çalışan sayısı olup olmamasını artı bir değer olarak değerlendirelim diye yazılmış yetki kriterlerinden bir tanesi.

Onun dışında, başka arz edeceğim bir şey var mı, bilmiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Altı ay sınırıyla ilgili bir şey söylemediniz.

Sayın Bakan, bu maddelerin hepsinde bir tek “uyum düzeyi yüksek olan mükellefler” diye geçirmememiz gerekiyor, ölçek mutlaka esas olmalı ve burada sosyal devlet anlayışı çerçevesinde, özellikle dezavantajlı durumda olanlardan başlayarak bu uygulamanın yapılacağını söylemek gerekiyor diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlar, bir süredir yapmış olduğumuz yasal ve idari düzenlemeleri dikkatle takip ederseniz şöyle bir yaklaşım ortaya koyuyoruz: Vergiye gönüllü uyumu teşvik edecek mükellef lehine düzenlemeler yapıyoruz. Diğer taraftan da vergiye gönüllü uyum programlarına rağmen, vergisini ödemekte istekli olmayan mükellefler hakkında da gerekli takibat ve yasal işlemleri yapıyoruz. Modern bir vergi idaresinde de temel yaklaşımın zaten

böyle olması lazım. Burada, gerek beyannamelerin verilmesi gerek vergisel yükümlülüklerin yerine getirilmesi noktasında kolaylıklar getirip uyum maliyetlerini hem zaman hem de kaynak olarak aşağı çekiyoruz.

Bakın, en son mükelleflere defter beyan sistemi getirdik yani eksiden işletmeler gidip noterde işletme defterini tasdik ettirirdi, mühürletirdi, ondan sonra tutardı; değil mi? Ona para da öderdi. Şimdi, biz diyoruz ki: “Buna katlanmanıza gerek yok. Elektronik ortamda Gelir İdaresi Başkanlığının sistemi üzerinde bu defterinizi tutabilirsiniz.” Ve son derecede kullanıcı odaklı basit bir program yani oturduğunuz yerde bu işi yapabilecek kadar da basit. Artı diyoruz ki: “Artık defter saklamak zorunda bile değilsiniz çünkü defter zaten elektronik ortamda tutulmuş.” Size onlarca örnek anlatabilirim. Burada “vergiye uyum”, “vergiye gönüllü uyum”, “vergiye yüksek uyum” şeklindeki tanımlamalarımız belirli bir mükellef grubunu hedef alan tanımlamalar değil. Küçük ölçekli işletmelerin vergisel uygulamalarını basitleştirerek onların uyum derecelerini yükseltecek ortamı sağlıyoruz, orta ölçekli işletmeler için de bunu sağlıyoruz. Büyük ölçekli firmalar için de -tamam, onların profesyonel çalıştırdıkları kişiler var vesaire- gönüllü uyumu teşvik edecek programlar yapıyoruz. Mesela dedik ki: “Bir mükellef beyanlarını düzenli olarak verirse, vergilerini süresinde öderse yüzde 5 vergisinde indirim yaparız.” Değil mi? Yine dedik ki: “Bir mükellef iyi gününde beyanlarını verir, vergilerini öderse herhangi bir zorluğa düştüğünde ilk elinden tutan biz oluruz.” Onun için, kolaylaştırılmış tecil müessesesini getirdik, beş yıla kadar, çok düşük oranlara kadar inebilen faizlerle tecil müessesesini kolaylaştırdık, birçok örnek var. O açıdan, şimdi, burada “Bu düzenlemeleri holdinglere yapıyorsunuz.”, “Büyük ölçeklilere yapıyorsunuz.”, “Küçük ölçeklilere yapmak lazım.”, “sosyal devlet...” Bunlar doğru yaklaşımlar değil, yaptıklarımızla uyuşmayan değerlendirmeler. Sizin söylediğiniz konularda sizden daha fazla, en azından sizin kadar hassasız ve bu konularda daha da yeni uygulamalarla vatandaşımızın önünü açacağız, işlemlerini kolaylaştıracamız vesaire.

Bakın, şu andaki hedefimiz, yakın zamanda Vergi Usul Kanunu’nu getirmek. En geç Nisan ayının sonuna kadar diyelim, Vergi Usul Kanunu’nu bitirip buraya getireceğiz. Yine mükellef odaklı, yine vatandaş odaklı, kolaylaştıran, basitleştiren, vergi uygulamalarında adaleti sağlayan, iktisadi faaliyetleri destekleyen bir Vergi Usul Kanunu Tasarısı getireceğiz ama öbür taraftan da gönüllü uyum programlarına rağmen, vergisini ödememekte ısrar edenlere de etkin caydırıcı sistemler getireceğiz.

O açıdan, burada, bizim katma değer vergisiyle ilgili ileriye dönük yaklaşımız şu: Biz vatandaşımıza güveniyoruz, mükellefimize güveniyoruz, bu kanunla birçok kolaylıklar getirdik, uygulamada da KDV’yle ilgili uygulamaları kolaylaştırıcı ikincil düzenlemeler ve uygulamalar yapacağız ama mükelleflerimizi izleyeceğiz yani beyannamesini süresinde veren, denetimlerde olumlu çıkan, vergilerinde denetimlerinde herhangi bir sıkıntı çıkmayan kim olursa olsun, küçük ölçekli işletmeler de olabilir, serbest meslek erbabı da olabilir, bunlara bir kolaylık sağlamak gerekmiyor mu? Hepimiz vatandaşa gidiyoruz. Vatandaş diyor ki: “İyi mükellefe hiç ödül yok mu? İyi mükellefe hiç destek yok mu? Siz af kanunları çıkarıyorsunuz, şunu yapıyorsunuz, bunu yapıyorsunuz.”

Arkadaşlar, vergi mevzuatlarımızda ilk defa bir süredir ne yapıyoruz, iyi mükellefe ödül mahiyetinde düzenlemeler yapıyoruz. Biz bu Katmadeğer Vergisi Kanunu’nu yeni sistemle uygulamaya başladığımızda bir taraftan kolaylaştırıcı olacağız ama bir taraftan da iade sistemini külliyen değiştirdiğimiz için mükellefi çok daha yakından izleyeceğiz yani bırakın beyannamesini her bir faturasını da izlemeye alacağız çünkü bu sistemde, doğru, iade konusunda büyük bir kolaylık sağlanıyor ama öbür taraftan da bunun suiistimal edilme riski de var. Bu riski yönetmemiz lazım. Onun için, burada diyoruz ki biz: “Vergiye uyumlu ilgili Gelir İdaresi Başkanlığımız “mükellefin karnesi”

denilebilecek bir program geliştirdi. O programda mükellefin uyum derecesini gösteren bütün faktörleri takibe alacağız, âdetâ mükellefin karnesini çıkaracağız. Orada, karnesi çok iyi olan mükelleflerde ne yapacağız, uyum maliyetlerini düşüren, süreleri öne alan düzenlemeler yapacağız.”

Onun için, burada herhangi bir gruba veya büyük işletmelere dönük bir çalışma olmayacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, ben sorumu bir kez daha sorayım, bunu önemsiyorum çünkü.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Çünkü 11’inci madde... Şimdiye kadar büyük ölçüde yapısal itibarla bir reform içerisinde yapılan ve dolayısıyla, sorumluluğu idare tarafından alınan bir kanunda endişelerin dile getirildiği ancak sonuç olarak sorumluluğun kime ait olduğunun bilincinde olarak bir süre sonra “Nasil uygun görüyorsunuz...” noktasına geldiğimiz düzenlemeler. 11’inci madde o düzenlemelerden değil. Burada çok net olarak açık olmayan bir şey var. Bakanlar Kurulu indirim hakkını kısmen veya tamamen kullanılmaya, yeniden koymaya, bu şekilde indirim hakkı kısıtlanan mal ve hizmetleri belirlemeye yetkiliyken şimdi, buraya “Süresi içerisinde iadesi talep edilmeyen katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazdırmaya...” “Gider olarak yazdırmaya” dediğiniz andan itibaren mükellefin bunu istememesi hâlinde altı ay içerisinde “Ben, bunu zorla sana gider yazdırırım.” noktasına geliyorsunuz. Katma değer vergisinin mantığında bu yoktur. Kişinin böyle bir hakkı varsa bırakın, daha sonraki bir zamanda mahsup etmeyi göze alıyorsa yapacaktır. “Yazdıracağız.” dediğiniz andan itibaren o hakkını elinden alıyorsunuz. Katma değer vergisinin mantığını tamamen değiştirmediniz, o duruyor, mahsup esasına dayanıyor. O zaman, bunu yapamazsınız. Ondan sonraki cümlede “İade talebinde bulunulabilecek asgari tutarı belirlemeye...” derken onu cümlenin altına koymak suretiyle tamamen anlamsız bir hâle tamamen getirmiş oluyorsunuz. Hâlbuki Bakanlar Kuruluna yukarıda... İade talep edenlerin iade talebini belirleyeceğine göre Bakanlar Kurulu “Şundan daha aşağı olamaz.” D-diye, onu bir kere en başa koyun, bu bir. Ondan sonra da bu haklarının devam ettiğini burada... “Kaldırıyoruz.” diyorsanız eğer, alttaki madde Anayasa’ya aykırı olur o zaman. Bakanlar Kuruluna o kadar sınırsız bir yetki veremezsiniz.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanımızın gündeme getirdiği konu önemli. Ben maddeyi şöyle okuyorum: Yeni getirilen sistem, sonraki döneme devreden KDV’nin iadesini öngörüyor. Dolayısıyla kural olarak mükellefin iade hakkı doğduğu dönemden itibaren altı ay içerisinde bu talebini yapması lazım. Neden? Çünkü biz de istiyoruz ki yeni sistemde bütün iadeye konu dönemler vergi incelemesine veya YMM denetimine tabi olsun, sistem sürekli bir şekilde bir izleme ve takip içerisinde olsun. Mevcut sistemde, sonraki döneme devreden KDV’nin iade edilmemesi nedeniyle yıllarca mükellefler özel olarak herhangi bir denetime tabi tutulmamış ama yeni sistemde istiyoruz ki cari dönem denetimleri sürekli bir şekilde yapılsın.

Siz maddeyi öyle okuyorsunuz, ben de şöyle okuyorum: Bir kere, bu maddedeki düzenlemeye göre, altı aydan sonra mükellefin Bakanlar Kurulu kararıyla otomatikman zorunlu olarak indirimi gider yazması mecburiyeti getirmekten bahsetmiyoruz. Mükellefe seçimlik hak tanıyacağız. Mükellef isterse Bakanlar Kurulu kararı çıktıktan sonra isterse Bakanlar Kurulu kararıyla getirilen bu yetkiyi de -isterseniz onu kanunda açıkça yazalım, o da olur- yani isterse... Yani biz şunu diyoruz: Ya altı ay içerisinde gel, indirim hakkını kullan ya sonraki dönemlerde bir daha iadeye gelmemek üzere sadece indirim olarak devam ettir ya da gider yaz, yani bu işi ortada bırakma

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – O zaman maddeyi yeniden yazalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Madde öyle demiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şunu diyorum: Ben maddeyi okuduğum zaman lafzından bunu anlıyorum ama eğer tereddüt varsa -bu mana çıkmıyor, tersi bir manazorunlu olarak mükellefin indirim hakkını elinden alacaksa böyle bir amacımızın olmayacağını şuradan söyleyeyim: Bu tasarıda daha önce zorunlu gider yazılan birçok hususu biz indirime dönüştürdük hakkaniyete uygun olsun diye. Onun için, gerekiyorsa arkadaşlar orada redaksiyon yapsınlar, tam benim söylediğim manaya gelecek şekilde ifadeyi değiştirsinler. Ama altı ay içinde iadeye gelmemişse altı aydan sonra artık iade talep edemez, ancak indirim yoluyla giderebilir.

Arkadaşlar, maddeyi bu şekilde redakte edin.

BAŞKAN – Redaksiyon yetkisiyle maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

12'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 3065 sayılı Kanununun mülga 38 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Hasılat esaslı vergilendirme:

MADDE 38- Ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilenler ile mesleki kazancı serbest meslek kazanç defterine göre tespit edilenlerden, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen sektör ve meslek grupları kapsamında yer alanların talep etmesi halinde, vergiye tabi işlemlerin karşılığını teşkil eden (katma değer vergisi dahil) bedel üzerinden, bu Kanunun 28 inci maddesi uyarınca belirlenen en yüksek oranı geçmemek üzere, Bakanlar Kurulunca ilgili sektör veya meslek grubu için belirlenen oran uygulanmak suretiyle hesapladıkları katma değer vergisini, indirilecek katma değer vergisi ile ilişkilendirmeksizin beyan ederek öderler.

Birinci fıkra kapsamında hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre vergilendirilen mükelleflerin kazancının tespitinde, kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla alış vesikalarında gösterilen katma değer vergisi ile hasılat esaslı vergilendirme usulüne göre beyan ederek Ödedikleri katma değer vergisini işlemin mahiyetine göre gider veya maliyet, yaptıkları teslim ve hizmetler dolayısıyla hesapladıkları katma değer vergisini gelir olarak dikkate alırlar.

Hasılat esaslı vergilendirme usulüne geçen mükellefler, iki yıl geçmedikçe bu usulden çıkamazlar.

Bakanlar Kurulu Vergi Usul Kanunu hükümleri uyarınca bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinden, yıllık iş hacimleri Vergi Usul Kanununun 178 inci maddesine göre ikinci sınıf tüccarlar için geçerli olan haddin iki katına kadar olanları, hasılat esaslı vergilendirme usulü kapsamına almaya, Maliye Bakanlığı bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Adnan Bey, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Malumlarınız olduğu üzere, katma değer vergisi mükellefleri yapmış oldukları vergiye tabi işlemler çerçevesinde KDV tahsil etmekte, o tahsil ettikleri KDV'den de kendi mal alışları ya da hizmet alışları sırasında yükledikleri KDV'yi indirmekte, aradaki pozitif farkı da bize ödemekte. Eğer bir pozitif fark ortaya çıkmazsa da sonraki dönemlere devretmekte ve yine tahsil ettikleri vergilerle karşılaştırarak bize ödemekte ya da yine devretmektedir.

Bu öngörülen düzenleme mevcut sistemden bir farklılık getiriyor, bizim klasik vergi indirimi uygulamamızdan biraz farklılık getiriyor. O da ticari kazancı işletme hesabı esasına göre tespit edilen gelir vergisi mükellefleriyle yine serbest meslek erbabına yönelik bir düzenleme öngörüyor. Bu kişiler -bir kere, kesinlikle zorunlu bir uygulama değil bu uygulama, ihtiyari- talep etmeleri hâlinde bu sistemden yararlanabilecekler. Sistemden yararlanma için başvuran mükelleflerimize ilgili sektörlerle ilgili olarak, Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen oranlar uygulanmak suretiyle, beyan edilmesi ve ödenmesi gereken KDV'ler belirlenecek.

Şimdi, izin verirsiniz, bu maddeyi basit bir örnekle somutlaştıralım: Örneğin, bir berber müşterilerine bir saç kesim hizmeti veriyor. Onun karşılığında bir aylık hasılatı 118 lira KDV dâhil çünkü orada KDV oranı yüzde 18. Bu 118 liralık hasılatına karşılık kendisinin de birtakım giderleri var diyelim, oradan da 3 liralık bir KDV yüklenmiş. Devlete ödeyeceği KDV'yi 18-3 olarak yapmayacak; bu, bizim şu anki uyguladığımız yöntem. Onun yerine, 118'i yüzde 5'le... Mesela Bakanlar Kurulu diyelim ki burada bir oran belirledi, yüzde 5. 118'in yüzde 5'ini alacağız, o da 5,9 gibi bir rakam yapıyor. O 5,9'u o ay için bize beyan edip ödeyecek. Artı bir şey daha yapacak. Bu 5,9'u, artı katlanmış olduğu o 3 liralık KDV'yi gider olarak yazabilecek kazancının tespitinde. Fakat kendi hasılatını tespit ederken 100 liraya 18 lira KDV ilave etmişti benim örneğimde, o 18 liralık KDV'yi de yine gelir olarak işleme alacak. Özü itibarıyla bu. Bu yöntemi seçen mükelleflerimiz seçtikleri yıldan itibaren iki yıl boyunca bu yöntemden geri dönemeyecekler.

Arz ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Oranınız belli mi şu anda?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Belli değil, Bakanlar Kurulu belirleyecek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bunu neden talebe bırakıyorsunuz? Yani madem Bakanlar Kurulu tespit ediyor, çok doğru olur mu sistem açısından, kayıt dışılığı artırmaz mı, sıkıntı yaratmaz mı o bakımdan? Talebe bırakmamak daha doğru değil midir?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Sayın Vekilim, bu, çok yapısal bir değişiklik katma değer vergisi sisteminde yani katma değer vergisi sisteminin ciddi anlamda biraz dışına çıkan bir sistem. Bu nedenle, ilk aşamada bunun ihtiyari olarak uygulanması daha rasyonel olur düşüncesiyle bu şekilde bir tercih kullanılmış.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İlk aşamada böyle, sonradan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, bir dakika...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, bu tasarının merkezinde vatandaş var, vatandaşın işlerinin kolaylaştırılması var, onların üzerindeki zorlukların alınması var. Bu, küçük işletmeler için büyük bir kolaylık ama bazı işletmeler diyebilir ki: “Bu kolaylığa rağmen yüklediğim KDV, bu belirlemiş olduğunuz oranın daha üzerinde.” Dolayısıyla o durumda işletme bu sistemi tercih etmek yerine normal beyannameli sistemi tercih etmek isteyebilir. Dolayısıyla burada mükelleflerin her biri kendi değerlendirmelerini kendisi yapacak, hangi sistem kendisi açısından daha kolay, daha uygulanabilir ise o olacak. Öbür türlü olursa, Sayın Kuşoğlu, götürü vergileme olur yani zorunlu götürü vergilemeye dönüşür. Bunu söylemek lazım.

Kayıt dışılığa itme meselesine gelince de... Biraz önce bahsettim, defter beyan sistemine geçtik, artık mükellefler defter ve belgelerini anlık on-line olarak elektronik ortamda tutma imkânlarına kavuştular. Dolayısıyla bu sistemde bütün ekonomik aktiviteleri de idare olarak izleme imkânına da sahip olacağız. Özellikle, ilk konuşmamda da ifade etmişim, bazı sektörler var ki belirli bir düzeyde uyum sağlayabilmek için belge bulma yoluna gitmeye çalışıyorlar. Bu, hem o işletmeler için zorluk getiriyor hem de sistemde arıza meydana getiriyor. Onun için diyoruz ki: Bu sektörlerde, özellikle hizmet sektörü içindeki bazı sektörlerde bu bir ihtiyaç olarak duruyor. Mükellefler, belirli bir oranda yani işin doğasına uygun, gider yapısına uygun bir oran belirlenirse o oran üzerinden vergi ödemeyi daha fazla tercih ediyorlar. Böylelikle başka yollarla belge bulma yoluna da gitmemiş olacaklar. Onun için burada, ileride zorunluluk diye bir şey olmayacak, ihtiyari olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, gerçekten bu şeyin mantığını anlayamıyorum. Yani dün “70 bin iade talebi yıllık 500 bine çıkacak.” dediniz ya niye çıkacak, nasıl çıkacak bütün bunlar varken? Bunları falan tam ortaya koymadınız. Niye? Yani rakamlarla bu ortaya konur.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, şu anda halihazırdaki bizim iade sistemimiz sadece iade hakkı doğuran işlemler itibarıyla yapılabilmekte yani kanunun tam istisna kapsamında tanıdığı işlemler ya da indirim kapsamındaki işlemler ya da sorumluluk müessesesi kapsamındaki tevkifattan kaynaklı işlemler. Bunlar dolayısıyla bize iadeye gelenler yani “İhracat yaptık, bunun yüklenimini almak istiyorum.” diye gelenler ya da “Makine teçhizat teslim ettik kısmi istisna kapsamında, bunun yüklenimini almak istiyorum.” diyenlerin sayısı 2017 yılı itibarıyla yaklaşık 72 bin civarında, 72 bin mükellefe temas etmişiz, bu anlamda iade gerçekleştirilmişiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gerçekleştirmemişsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – 72 bin mükellefe iade gerçekleştirdik, o gerçekleştirilen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öbürü gerçekleştirilmeyen.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Ancak 2019’dan itibarenki sistemde devreden KDV’si bu kadar olabilecek ve iadeye gelebilecek olan mükellef diye, yapılan simülasyonla hesaplanan sistemde yaklaşık olarak 500 bin mükellef; rakamlar küçük olabilir, büyük olabilir çünkü devredenin hepsinin gelme ihtimali var, ihtimal değerlendirildiğinde yaklaşık 500 bin mükellef gibi bir rakam çıkıyor ama bu rakam kesin değil yani simülasyonla hesaplanmış bir rakam. Bunun yarısı bile olsa 250 bin, şu anki 72 bin mükellefin en az 4-5 katı bir rakama tekabül ediyor. Bunu tolere etmek anlamında...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nasıl simüle ettiniz Mehmet Bey onu, 72 bini 500 bine nasıl simüle ederek çıkardınız?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şu anda, hâlihazırda sonraki döneme devreden KDV’nin iadesi yok ancak 2020’den sonra devreden KDV’sini iade talep eden mükellef olabilir, iade hakkı doğuran işlem olmasa bile yani tam istisna kapsamında ve indirim oranında olmasa bile olabilir, bu karar mükellefte var. O yüzden potansiyel olarak bu sayının gelme ihtimalini düşünerek hazırlıklarımızı yapıyoruz. Burada bahsedilen mevzu da bu yani oradaki rakamdan kastımız da bu. İlla gelecek anlamında değil...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani hazırlığınızı 500 bine göre yapıyorsunuz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – ...ama önceki yıllarla kıyasladığımız zaman devreden KDV'si olan mükellef sayımız bu kadar yani on iki ay boyunca üzerinde taşıyan mükellef sayımız yaklaşık olarak bu civarda hesaplandığı için... Bunların hepsi de gelmeyebilir, bir kısmı gerçekten hesaplanan KDV'yle tolere edebilir, kimisi gider ya da maliyet yazmak isteyebilir ama rakam bu, hani, o 500 bin civarında bir rakam.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir şey sorabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, Sayın Bakanım, dün konuştuk, 2002'de, 2003'te 3 milyona yaklaşan, bir ara 2,900'ü bulan, bir de Sayın Bakanım söyledi, İstanbul'da 1,400 küsuru bulan KDV mükellefi sayısı neden bu kadar düştü? Yani onunla ilgili bir çalışmanız var mı? Neden mükellef sayısı düşüyor? Bir anormallik yok mu orada? Hem tahsilatla ilgili hem iadeyle ilgili sıkıntılarınız var, mükellef sayısı düşüyor; nedir, bunları hiç araştırdınız mı? Böyle köklü bir şey yapıyoruz madem, bunları bilmek gerekmez miydi bu çalışma içerisinde?

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu maddeyle ilgili kaygım kayıt dışılığı artırma olasılığıdır yani bununla ilgili, Komisyonumuzu rahatlatacak bir açıklamada bulunursanız iyi olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O kadar açıklıyorum, açıklıyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır hayır ama bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şaşıyorum vallahi yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, öyle değil.

ERTUĞRUL KÜRKCÜ (İzmir) – Demek ki yetmiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yetmiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetmiyor değil anlamak istemiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bakın, sayın müdürüm bir berber örneğini verdi. Şimdi, düşünün ki bir berbere gidiyorsunuz, berberlik emek yoğun bir iştir yani bir makası vardır, bir tarağı vardır, onu da yıllarca kullanır yani KDV harcayacağı bir yer yok, çok fazla bir fatura yok, en fazla su faturası gelir, elektrik faturası gelir emek yoğun bir iş olduğu için. Berberlerde KDV yüzde 18, 100 liraya 18 lira KDV. Şimdi, siz hasılat esası getirdiğiniz anda, bir anda bundan yararlanmak onun için çok büyük bir avantajdır. Diyelim ki oranı 5 belirlediniz, orada oranı 5 belirlerseniz bir anda büyük bir avantaj, belki orada kaydı artırabilir yani bu. Ama bakın, bir bakkal örneğini verelim Sayın Bakan. Bakkallarda kâr marjı yüzde 5'tir, 10'dur yani mal alıyor, mal satıyor. Şimdi, orada bir anda hasılat esası getirdiğinizde “Bu hasılatla göre alacağım.” deseniz, o zaman ciddi bir avantaj getirebilir yani “mal alıp satanlarda yüzde 5” dediğiniz anda ciddi bir avantaj getirir ama berberde tam tersi. Onun için...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onun için diyoruz ki: Farklı sektörlerle farklı oranlar belirlenecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama Sayın Bakan, işte bunun çok iyi çalışılması lazım. Deyin ki: Biz, emek yoğun sektörlerde...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, çalışmıyor muyuz?

BAŞKAN – Güvenin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama “Komisyona bir şey söyleyin.” diyorum ben de.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söylüyoruz “Sektör sektör belirleyeceğiz, meslek meslek belirleyeceğiz.” diyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, Sayın Bakanım, bunu söyleyin, demediniz, şimdi söylediniz bunu. Böyle bir şey yok.

Ben de diyorum ki: Burada kayıt dışılığı artırabilecek oranlar var. Tek bir oran belirlemeyeceksiniz, bir sefer, bunu anladık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1 milyon 200 bin işletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefin bir yılda ödediği katma değer vergisi 1 milyar lira, yıllık 1.000 lira, aylık herhâlde 80 lira. Şimdi, başka bir şey daha söyleyeyim: 1 milyar lira KDV ödeniyor ama bu arada da bir sürü de belgeyle ilgili hadiseler oluyor. Bu yanlış bir şey.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam Sayın Bakanım, bu yanlış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani biz bu getirdiğimiz sistemde bir başka yanlış önlemek istiyoruz. Ama şundan emin olun: Burada Gelir İdaresi Başkanlığı her meslek grubu için, her sektör için, alt sektör için çalışmalar yapacak, o çalışmalara göre, işin doğası gereği... Mesela berber örneği; bir berberde ortalama olarak gerçekleştirilmesi gereken, beklenen indirilebilir KDV seviyesine göre bir miktar avantajlı olması lazım. Bir miktar avantajlı yapıldığında mükellef hesabını yapacak. Diyecek ki: “Benim iki yolum var. Bir miktar avantajlı olan bu sistemi seçersem kafam rahat edecek, devlet sadece benim beyannamemdeki rakama bakacak.” Yarın biri denetime geldiğinde, en azından indirilebilir KDV’yle ilgili şu fatura doğru mu, bu fatura doğru mu bununla uğraşmayacak, kafası rahat edecek. Bir başka mükellef “Benim kafam bugün de rahat, benim belgelerim tam, bunu seçmek istemiyorum.” diyebilir. Her iki mükellef açısından da defter beyan sisteminde bütün veriler sisteme geliyor zaten, dolayısıyla bunu izliyor olacağız. O açıdan bu sistemin yani ben bu sisteme girerim, belge de fatura da almam... E, belge, fatura almadığını da göreceğiz. Normalde alınması gereken belgenin... Mesela bir berber, herhâlde belirli bir sürede kolonya alacak, değil mi? Yani bir elektrik, su faturası ödeyecek. Hiçbirisini almamış, nasıl yapıyor bu işi? Artı, o belgeleri almazsa işletme giderinde gider yazamaz yani o zaman kazancı artar. Burada daha çok aslında belge düzeniyle ilgili şu anda ortaya çıkan ortamı azaltmak istiyoruz. Yanlış mı? Mesela ulaştırma sektöründe aşağı yukarı belli yani ulaştırma sektöründe akaryakıt giderlerine göre, belli giderlere göre ortalama bir hesap yapabiliyorsunuz. Belli bir zaman içerisinde o aracın ortalama giderini hesaplamak mümkün ama o giderlerin bir kısmı için belge toplanıyor. Bu yanlış, onu ondan kurtaralım, bir miktar avantaj verelim ama o da gidip o belgelerle uğraşmasın, sistemdeki başka dejenerasyonları da bu yolla engelleyelim. Yoksa, gidip onun için başkasına başka şeyler yapıyor, o da yanlış.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Sayın Bakanım, bir sektör için hesap yaptınız mı ne kadar getirir ne kadar götürür?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani bir ulaştırma...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Vardır, onun için söylüyorum, hesabı bellidir onun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela arkadaşlarla ulaştırma sektörü için çalıştığımızda, diyelim ki ulaştırma sektöründe normalde mesela orana “6” deseniz herkes gelir yani “Her ay 6 öde.” deseniz herkes gelir ama bugün 6 ödemek için başka şeyler yapıyorlar, başka maliyetlere katlanıyorlar.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, şimdi, berber örneğinden başladık. Bakın, şimdi gidin bazı mahallelerde “Saç, sakal 10 lira.” der, bazı köylerde “Saç, sakal 5 lira.” der. Tamam mı? Böyledir. Bazı mahallelere gidin saç, sakal 100 liraya çıkamazsınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaten basit usul.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, şunu söylüyorum: Yani bu anlamda bir sektör belirlediğinizde -berber örneğinden veriyorum- burada da çok ciddi fiyat farklılıkları var, siz berberlerin tamamına...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, niye bize müsaade etmiyorsunuz, bütün meseleyi siz burada çözmeye çalışıyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de diyorum ki idare olarak bize bırakın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Burada kanun yapıyoruz. Ben de diyorum ki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ya, Allah Allah, kanun...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani sektör de yapsanız yetmeyebilir diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben yeter diyorum, güvenin bize.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Burada idare olarak, kamu olarak zarar edebiliriz. Yani tek bir oran belirlediğimiz an...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bırak, zararı ben edeceğim. Zarar etmeyeceğim ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Devlet edecek, millet edecek ya!

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır canım, zarar etmeyeceğimi söylüyorum. Niye zarar edeyim?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, zarar şöyle edeceğiz diyorum...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vatandaşı daha kolay...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Saç, sakalı 10 lira kesen ile saç, sakalı 100 liraya kesen aynı orana tabi olursa burada hak olur mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hak olur çünkü vatandaş, eğer daha düşük KDV ödeyeceğine inanırsa o sistemi seçecek, zorlamıyorum ki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama ben de diyorum ki burada haksızlıklar olur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, Sayın Paylan, desem ki...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Aynı saç 10 liraya kesen ile 100 liraya kesen aynı orana tabi olursa, ikisine de yüzde 5 desen, bir tanesi 50 kuruş verecek, bir tanesi 5...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, vatandaşın elinde 2 tane ihtimal var: Bir, belirlenmiş oran üzerinden yeni sisteme geçmek, iki, mevcut sistemle devam etmek. Bu hesabı ben mi yapıyorum, vatandaş mı yapıyor? Vatandaş yapıyor. Burada adalet var mı? Var. Vatandaş oturuyor, kendi hesabını kendisi yapıyor, bu kadar basit.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben de diyorum ki Sayın Bakanım, orada haksızlıklar olabilir. Yani sektör olarak da ayırsanız, bu anlamda haksızlıklar olacak, kayıt dışılıklar olacak. Bununla ilgili dünya örneklerini de iyi incelemek gerekir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Göreceksiniz, göreceksiniz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Göreceğiz.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – İki yıl sonra siz orada, ben burada olursam, karşılıklı konuşacağız, olmasak da sokakta karşılaşır yine konuşuruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama kanun yapıyoruz, siz bunu yapacaksınız başkası uygulayacak, siz orada olmayacaksınız.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, her hâlükârda konuşacaksınız.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her hâlükârda konuşacağız.

BAŞKAN – Tamam, onu anladık.

Teşekkür ediyoruz Sayın Paylan.

Evet, 12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 3065 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin (5) numaralı fıkrasında yer alan “Maliye ve Gümrük Bakanlığı” ibaresi “Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, 14’üncü maddeyle ilgili bir bilgi alabilir miyiz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapsın.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, tasarının 14’üncü maddesiyle Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 46’ncı maddesine eklenen hüküm şunu ifade ediyor: Küçük mükelleflerin, özellikle işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin, beyanname verme sürelerinden sonra ödeme sürelerini iki ay daha uzatmaya yetki alan bir hüküm. O yüzden, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerin bir hakkı, biraz önceki maddede görüldüğü üzere hasılat esaslı vergilemeyi seçebilme hakkıydı, diğerlerinde bunu tercih etmemeleri durumunda da gene bu mükelleflerin her ay verdikleri beyannameleri için ertesi ayın 24’üne kadar verdikleri beyannameyi 26’sına kadar ödemeleri gerekiyordu, bunu iki ay daha uzatmaya yetki almaya ilişkin bir hüküm.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili bir önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının mevcut 14’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zekeriya Temizel

Bülent Kuşoğlu

Bihlun Tamaylıgil

İzmir

Ankara

İstanbul

MADDE 14- 3065 sayılı Kanununun 46 ncı maddesinin (5) numaralı fıkrasında yer alan “Maliye ve Gümrük Bakanlığı” ibaresi “Maliye Bakanlığı, Vergi Usul Kanunu uyarınca işletme hesabı esasına ve serbest meslek kazancı esasına göre defter tutan mükelleflerin ödeme zamanını, beyannamenin verildiği ayı takip eden ikinci ayın sonuna kadar uzatmaya” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Değerli arkadaşlar, katma değer vergisinde tahakkuk esası uygulaması nedeniyle mutazarrır olan bir kitle var. Özellikle, bu, yasayla zorunlu olarak da belirli serbest muhasebeci, mali müşavir istihdam eden veya birlikte çalışan mükellefler açısından söz konusu oluyor. Serbest muhasebeci, mali müşavirler düzenli olarak faturalarını kesiyorlar, tahakkuk esası söz konusu olduğu için katma değer vergisini ödüyorlar ancak tahsilatlarını aylar aylar sonra ancak yapabiliyorlar. Sistemde temelde bir değişiklik yapılmaması konusunda, Sayın Bakanın açıklamasını elbette ki değiştirecek hâlimiz yok, doğaldır ancak bunlara da işletme hesabı esasında defter tutanlar gibi ödeme açısından bir süre esnekliği getirilir de ödeyecekleri süreleri uzatabilirseniz, en azından bu konuda büyük bir rahatlık sağlanacak, bu meslek grubunun da en azından katma değer vergisine ilişkin şikâyetleri bu anlamda ortadan kaldırılabilecek diye düşünerek böyle bir önergeyi verdik. Bu konuda daha ayrıntılı bilgiyi de şu anda Komisyonumuzda bulunan serbest muhasebeci, mali müşavir arkadaşlarımızdan almak da mümkün olacaktır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Temizel.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, makul bir madde ancak bu önergeyi de desteklediğimizi söylemek istiyorum. Özellikle serbest meslek erbaplarıyla ilgili, örnek olarak da mali müşavirleri vermek çok doğru olur Sayın Bakan. Mali müşavirlerin yanında zamanında çalışmış bir milletvekili olarak şunu bilirdim: Mali müşavirimiz bana derdi ki “Her ay makbuzları kes.” Çünkü, niye? 50 tane mükellefim var, bu ay parayı almış gibi makbuzunu keseceksin. Kesmek zorundasın çünkü, kanunen, her ay, parayı aldım diye makbuzu keseceksin ama mali müşavirler de biliriz ki esnaf durumuna göre, bazen yıllık ödeme yapar, bazen bir yıl sonraya çek verir, bazen de inanın “Durum yok.” deyip ayakkabı verir mali müşavirlere. “Arkadaş, durumum çok kötü, al bu ayakkabıları götür, al 50 çift ayakkabı.” diye mali müşavire gönderir. Mali müşavirler böyle zorlanırlar Sayın Bakan, KDV’yi de hemen bir ay sonra ödemek zorundadır bu kestiği makbuz yüzünden ve ciddi bir yüküdür bu serbest meslek erbabı üzerinde. Bu anlamda, serbest meslek erbapları üzerinde de bu genişlemenin yapılmasını destekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Bakan, bir şey ilave edecek misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani önergeyle ilgili görüşümü ifade edeceğim.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, biliyorsunuz bu tasarıda...

BAŞKAN – Ben katılıp katılmadığımı sorayım o zaman. Önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önergeye katılmıyorum, sebeplerini izah edeceğim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – CHP verdiği için katılmıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, değil canım, Sayın Bakanımızla görüştük, yapmayın Allah aşkına! Ya, ne kadar ön yargılısınız Sayın Paylan, her şeyin altında bir şey arıyorsunuz.

Dün akşam Sayın Bakanımıza ifade ettim. Bu öneriyi geliştiren de benim. Diğeri olmaz, bu olabilir mi, çalışalım diye, çalıştım, bugün aslında izah edecektim, keşke konuşma imkânımız olsaydı.

Şimdi, işletme hesabı esası için bu düzenlemeyi getirirken şöyle bir şeyimiz vardı: İşletme defteri tutmanın bir hududu var yani bir gelir hududu var ama serbest meslek erbabında bir gelir hududu yok.

Bizim buradaki temel çıkış noktamız şuydu: Küçük ölçekli işletmelere böyle bir ödeme kolaylığı getirelim. Tabii ki serbest meslek erbabı içinde de küçük ölçekli denilebilecek gelir elde eden mükellefler var ama aynı grup içerisinde, aslında, bilanço esasına göre defter tutan -adalet diyoruz ya- mükellefler de var yani homojen bir kitle değil, öbürü homojen yani belli bir kütle içinde.

Şimdi, arkadaşlara rakamlara çıkarttım. Bizim getirdiğimiz düzenlemede, 1 milyon 207 bin mükellef var, bunların toplam matrahı 88 milyar lira, hesaplanan KDV'si 11 milyar lira, ödenmesi gereken KDV de 997 lira yani bin lira. Adam başı kaç lira düşüyor mükellef başı? Matrah 12 bin lira demek kabaca ama bakın, serbest meslek erbabı. Orası 1 milyon 207'ydi, burası 117 bin, oradaki matrah 88 milyar, buradaki matrah 17 milyar, hesaplanan KDV öbür tarafta 11 milyar, burada 2 milyar ama dramatik olan şeye geliyorum; öbür tarafta ödenen KDV 1 milyar, burada 117 bin mükellefin ödediği KDV 1,7 milyar lira.

Bu, şunu gösteriyor: Yani bunun kayıt dışılığı diyebiliriz ama piramide baktığımız zaman, işletme grubu en alta yer aldığı için biz onları ödemeyi iki ay uzattık ama bunu uzatırsak bunların gelir seviyesi yüksek. Yani kazançları, ortalama kazançları... Şunu çalışalım şimdi: "Acaba bir ölçek getirme imkânı var mıdır, ayırt edici bir şey var mıdır?" diye bakmak lazım ona.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ölçek koyalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yok, yok. Bizim buradaki amacımız küçük ölçekli işletmelere bir kolaylık getirmek.

Şimdi, Sayın Bakanım, bugün piyasaya çıkın, vadeli iş yapmayan yoktur. Yani serbest meslek erbabına dönük bir hadise değil. Ortalama piyasada vadeler dört ay civarında, bazen sekiz aya, dokuz aya kadar çıktığı da oluyor vadelerin. Dolayısıyla katma değer vergisi tahsilata bağlı bir vergi değil yani mal veya hizmeti teslim ettiğiniz anda doğan bir vergi. Ben de meslek odalarına ne zaman gitsem, meslek mensupları bana iki şey söyler: Bir tanesi, bu tahsilat; bir tanesi de "Bu mükellefler, bu işletmeler bizim paralarımızı ödemiyorlar, Maliye olarak onlardan aldığımız vergilerin içinden kesin, bize verin." diyorlar. Dolayısıyla meslek mensuplarımızın bu konudaki sıkıntılarını, taleplerini biliyorum. Ama küçük ölçekli işletmeler için getirdiğimiz bir düzenlemeyi biz şimdi serbest meslek erbabının tamamına getirirsek ilk baştaki amacımızın dışına çıkmış oluruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ölçek koyalım Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok yani şunu diyorum: Uygun görürseniz bunu yine Genel Kurula kadar çalışalım "Neler getirebiliriz, ne olabilir?" diye bir çözüm üretmeye çalışalım. Ben de burada meslek mensuplarının vergi sistemine ne kadar katkı yaptıklarını biliyorum, kendilerine yardım etmek istiyorum. Şimdi, galiba oda aidatlarıyla ilgili bir konu var, onu çalışıyoruz. Oda aidatlarıyla ilgili bir mesele var, hep beraber istişare etmemizde fayda var, o meseleyi çözmemiz lazım. Ama ben tahmin ediyorum, herhâlde -TÜRMOB burada- oda aidatlarını yarı yarıya düşüren bir teklife gelecek, böylelikle vatandaşlar, oda meslek mensupları da oda aidatlarını daha düşük ödeyecekler. İnşallah o beklentimizi de karşılarırsa bu önergeyi de vereceğiz. Dolayısıyla çalışalım bunları Sayın Bakanım, yine istişare ederek bir noktaya getirelim, olur mu, ben de katkı vermek istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Sayın Bakanın katılmadığı...

GARO PAYLAN (İstanbul) - Sayın Başkan, meslek örgütünden bir arkadaşımız var, onu dinleyelim.

BAŞKAN – Sayın Paylan, öyle yüksek sesle bana...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Duymadığınızı için...

BAŞKAN - Lütfen butona basar mısınız, ben burada butonu takip ediyorum o tür taleplerinizde.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Talebimiz meslek örgütünden arkadaşımızı dinlemektir.

BAŞKAN – Tamam. Kim var, kimi dinleyeceğiz, Sayın Paylan, kimi dinlemek istiyorsunuz?

GARO PAYLAN (İstanbul) – TÜRMOB.

BAŞKAN – Kim var TÜRMOB’tan temsilci?

Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum, Sayın Maliye Bakanım da teşekkür ediyorum.

Şimdi, serbest meslek erbabı derken mali müşavirler ve yeminli mali müşavirler ile doktorlar, mühendisler farklı. Mali müşavirler sözleşme yaparlar ve bunların süreleri 1 Ocak-31 Aralıktır. Katma Değer Yasası’na göre dönem bir aydır. Dolayısıyla hizmet gerçekleşmiş oluyor. Dolayısıyla hizmet gerçekleştiği anda katma değer doğuyor, oysa gelir vergisinde tahsilat esastır. Tahsil etmediğiniz sürece makbuzu düzenleyemezsiniz. Burada gelir vergisi ile katma değer vergisi arasında bir çelişki var, dün de bunu gündeme getirdim. Serbest meslek erbabının katma değeri eğer tahsilat esasına bağlanırsa hem gelir vergisi hem de katma değer vergisi uyum içinde olur. Ancak şu andaki yönüyle Katma Değer Vergisi Kanunu ile Gelir Vergisi Kanunu çelişki hâlinde. Sayın Paylan biraz önce izah etti. Gerçekten meslektaşların çoğu ekonomik sıkıntıdan dolayı aidatlarını, aylıklarını tahsil edemiyorlar. Tahsil edemedikleri için de bu sefer de onun katma değerini vermekle karşı karşıya kalıyorlar. Veremedikleri zaman da bu sefer cezalı ödüyorlar. Bizim Bakanımıza önerimiz şuydu: Özellikle, bakın, avukatlar parayı aldıktan sonra makbuz düzenlerler, doktorlar parayı peşin alıp makbuz düzenlerler, mühendisler proje yapıp parayı aldıktan sonra makbuzu düzenlerler ama serbest muhasebeci mali müşavirler ile yeminli mali müşavirlerin durumu farklı. Evet, Sayın Bakanım, haklı, bizim meslekte bazı arkadaşlar şirketleştiler. Şirketler fatura düzenlerler. Fatura düzenledikleri zaman katma değer doğuyor ama bizim meslektaşların yüzde 80’i bireysel çalışıyor, gelir vergisi mükellefleri. Dolayısıyla eskisi gibi de para kazanmıyoruz, onu da söyleyeyim. Yani meslek mensupları eskisi gibi çok para kazanmıyor, meslek mensubu memnun değil. Dolayısıyla tahsilat esası ile katma değer birleştirilerek tahsilat esasının getirilmesi; ha, getirilemiyorsa, çözüm olarak 2’nci ayın sonuna kadar işletme erbabıyla aynı seviyeye getirilmesinde yarar var.

Arz ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Maddeyle ilgili görüşmeler sona erdi.

Sayın Bakanın katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 3065 sayılı Kanunun mülga 60 ıncı maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“İade süresi:

MADDE 60- Bu Kanun uyarınca iadesi gereken verginin, iadeye ilişkin tamamlanması gereken tüm bilgi ve belgelerin tamamlandığı tarihi takip eden üç ay içinde iade edilmemesi halinde, bu tutarlara üç aylık sürenin sonundan itibaren düzeltme fişinin mükellefe tebliğ edildiği tarihe kadar geçen süre için aynı dönemde 6183 sayılı Kanuna göre belirlenen tecil faizi oranında hesaplanan faiz, 213 sayılı Kanunun 120 nci madde hükümlerine göre red ve iadesi gereken vergi ile birlikte mükellefe ödenir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Buyurun Mehmet Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, tasarrımın 15’inci maddesiyle 3065 sayılı Kanun’a 60’ıncı madde yeniden ihdas edilmekte, bu da iade süresini düzenliyor. Şu anda, hâlihazırda iade hakkı doğuran işlemlerle ilgili yapılacak işlemlerde iadenin yapılacağı süreyle ilgili olarak sadece Vergi Usul Kanunu’ndaki genel hükümler var. Burada da iadenin daha hızlı, daha çabuk yapılabilmesini teminen idareye kendi ev ödevi anlamında, eğer tüm bilgi, belgeler, her şey tamamlanmışsa üç aylık süre içerisinde yapılmasıyla ilgili bir kısıtlama getiren bir düzenleme.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu incelemeleri üç ay içinde yapacak altyapımız olacak mı? Yani belli ki 2019 yılında yürürlüğe girecek bu, 2020 yılının başından itibaren hak doğacak, talepler olacak ve biliyorum ki kadro talepleri de var ilerleyen maddelerde. Nasıl bir altyapı kuracaksınız? Bu incelemeleri üç ay içinde yapabilecek misiniz? Yapamazsanız çünkü 2020 yılında sıfır etki analizi koymuşsunuz, öyle bir hedefiniz var, eğer 1 lira buradan faiz öderseniz hepsi sizin boynunuzda olur, söyleyeyim, çünkü sıfır etki analizi koymuşsunuz, hedefiniz hiç faiz ödememek, öyle görüyorum. Bunu bize anlatın nasıl yapacaksınız, nasıl bir kadro kuracaksınız ki tek bir mükellefin dahi üç ay içinde talebini reddetmeden, geçirmeden bu cezayı devletimize yükletmeden yapacağımızı iddia ediyorsunuz. Nasıl bir kadro, nasıl bir altyapı kuracaksınız bunun olması için.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Madde üzerinde başka görüş ve öneri yok.

Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok Değerli Başkanım, teşekkür ediyorum.

Yeni sistemde -dün de ifade ettim- iade talep sayısı önemli ölçüde artacak dolayısıyla bunun gerektirdiği idari kapasite açılımının mutlaka yapılması gerekiyordu. Bununla ilgili bu tasarı içerisinde Vergi Denetim Kurulu bünyesinde sadece KDV iadeleriyle ilgilenecek bir grup başkanlığı ve başkanlıkları kuracağız, vergi denetim elemanı sayısını hızlı bir şekilde artıracğız. Mevcut VDK’deki müfettişlerden özellikle bu alanda yetişmiş olanları bu grup başkanlıkları içerisinde istihdam edeceğiz, onlara özellikle KDV iadeleri konusunda Gelir İdaresi Başkanlığıyla birlikte bu yıl içerisinde kapsamlı eğitimler vereceğiz. Yine, biliyorsunuz, sistem içerisinde yeminli mali müşavirlerin yanında serbest muhasebeci, mali müşavirlerde de KDV iadesiyle ilgili rapor düzenleme imkânı getirdik. Orada da yine bu konuda görev alacak serbest muhasebeci, mali müşavirlere eğitimler verilecek, hazırlıklar yapılacak ve bu sayede önemli ölçüde artan iade talepleri süresi içerisinde karşılanacak. Doğru, üç aylık kanuni bir

süre getiriyoruz. Bu, idarenin kendisini bağlaması için son derece önemli. 2011 yılında da hatırlarsanız, vergi denetimlerine genel anlamda süre getirmiştik. Eskiden vergi inceleme sürelerine ilişkin kısıtlayıcı bir hüküm yoktu kanunda, 2011 yılında ilk defa kısmi incelemelerde altı ay, tam incelemelerde bir yıl gibi bir süre getirdik. O yıldan bu yıla kadar da uygulama titiz bir şekilde devam ediyor.

Vergi iadesi konusunda mükelleflerin öteden beri yakındıkları konu da zaten tam bu husus. Yani belgelerini veriyor, bütün istenilen belgeler tamamlanıyor ama iadesini almakta zorlanıyor, süre geçiyor. Her geçen bir gün demek işletme için, firma sahibi için finansman maliyeti demek. Dolayısıyla, devletin üzerinde kalan KDV iadesini verirken kendisini bağlaması lazım, bunu da en hızlı şekilde yapması lazım. Vergi denetim kurulunun bugün kendi bünyesinde yaptığı vergi incelemeleriyle ilgili istatistiklere bakıldığında büyük ölçüde KDV iade incelemelerinin üç aydan önce bittiğini de söyleyebiliriz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yüzde kaç?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Getiririz istatistikleri.

Ama bazı durumlarda, istisnai hâllerde bu süre uzayabiliyor. Biz şimdi burada kendimizi bağlıyoruz, devlet sözü bu artık ve eğer herhangi bir şekilde belgeler tam olduğu hâlde üç ay içinde ödenmemişse de devlet burada faiz ödeyecek. Biz aslında bu düzenlemeyi Vergi Usul Kanunu'nda daha önce bütün vergiler bakımından da genel anlamda yine yapmıştık. O açıdan, söylüyoruz, bakın, vergi uygulamalarındaki yaklaşımda çok ciddi bir değişim var. Biz artık sorumlu devlet, sorumlu vatandaş bilinciyle hareket edilmesini istiyoruz. Devlet kolaylaştıracak, devlet vergi toplayacak ama vatandaşa da eziyet etmeden toplayacak. O açıdan, bu hüküm önemli. Söylediğiniz hususta da merak etmeyin, şu andan itibaren arkadaşlar hazırlıklara başlıyorlar. Bu işin en önemli kısmı eğitim, insan kaynağını eğiteceksiniz. Ankara'da çok büyük bir eğitim merkezimiz var, 2011 yılında kurduk burayı. Artık eskiden olduğu gibi Vergi Denetim Kurulundan önceki kurulların bünyesinde amatörce yürütülen eğitim çalışmaları şu anda Vergi Denetim Kurulu bünyesinde profesyonelce, özel bir eğitim kadrosuyla yürütülüyor. O açıdan, bir sıkıntı olacağını düşünmüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir şey ilave edebilir miyim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu denetimlere mali müşavirleri katmayı da düşünüyor musunuz? Şu anlamda: Şimdi, mali müşavirlerin sonuç olarak belli anlamda sorumlulukları var zaten belli konularda, verdikleri defterlerde, raporlarda. Bu anlamda, eğer ki tamamen bütün yükü kamuya almak istemiyorsanız bence mali müşavirlerimizin de o anlamda, bu konuda sorumluluk almasını sağlayıp, verdikleri raporların -zaten var bu torbada o anlamda- nasıl esas alınacağını ortaya koyup onları da katmak devleti rahatlatacaktır incelemelerde diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

Maddeyle ilgili müzakereler bitti.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 3065 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinin (1) numaralı fıkrasının birinci paragrafına "internet," ibaresinden sonra gelmek üzere "oyun," ibaresi ve aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Bu kapsamda istisna edilen işlemler bakımından bu Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükmü uygulanmaz."

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir bilgi alabilir miyiz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapısın.

BAŞKAN – Buyurun Mehmet Bey.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, tasarının 16’ncı maddesiyle Katma Değer Vergisi Kanunu’nun geçici 20’nci maddesine bir “oyun” ibaresi eklenmekte. Bu, şu anlama geliyor: Hâlihazırda teknoloji geliştirme bölgelerinde ve ihtisas teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyette bulunanların münhasıran bu bölgelerde ürettikleri sistem yönetimi, veri yönetimi, iş uygulamaları, sektörel internet, mobil ve askerî komuta kontrol yazılımı gibi birtakım yazılım hizmetleri istisna ancak kısmi istisna. Kısmi istisna demek şu: KDV’sini indirim konusu yapamıyor, gider ya da maliyet yazıyor. Bu yazılımların arasına oyun yazılımlarını da eklemeyi öngörüyor.

Ayrıca, ikinci cümlede yani cümle olarak ifade edilen kısımda bunlara indirim hakkını veriyor. Yani “KDV’lerini düzeltme değil, indirimlerini yapabilir.” anlamına gelen bir ifade.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu “oyun” kavramına birazcık açıklık getirmek gerekmiyor mu? “Oyun” dediğiniz zaman kumarı da dâhil bunun içerisine, her türlü kâğıt oyunu da dâhil olarak yazılmış yazılımları da bu istisnadan mı yararlanıracaksınız?

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Maddenin sonunda “yazılım” deniliyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Tamam, kumar oynatan bir yazılım geliştirirse...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olur canım, o ayrı değil, onu da yapabilir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapabilir mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapabilir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yapmayın Sayın Bakan, bunu siz söylemeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir dakika şimdi...

Sayın Paylan, ben hiç oyun masasına oturmam, belki sen oturmuşundur da...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ya, yapmayın Sayın Bakan.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, yeni bir konuya girmeyelim, maddeyle ilgili konuşalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başbakanımızın oğullarının nerede oturduğunu hepimiz biliyoruz efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, bak, konuyu farklı yerlere götürme.

Şunu söylemeye çalışıyorum: Bilgisayar oyununun hangi tür oyun olacağına biz karar veremeyiz. Dolayısıyla, oyun yazılımı söylediğiniz türden de olur. Olduğu zaman, bizim bir firmamız bunu alıp global ölçekte birilerine satsa kötü mü olur? Sonuç itibarıyla gelir elde edecek.

HURŞİT YILDIRIM (İstanbul) – Kaldı ki o yazılımı zaten Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tetkik ediyor. Eğer zararlı bir yazılımsa onu tespit eder, tespit edip kapatır.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani idarenin bu kadar geniş ve “large” bir yapıya kavuşmuş olmasına karşı benim diyecek bir şeyim yoktur. Başka ülkelerde resmen sınırlandırılır. “Oyun” denildiği takdirde “nitelikleri bilmem kim tarafından tanımlanmış olan oyunlar” diye yazar bunların hepsinde.

Ama “Her türlü oyun olabilir.” dediğiniz andan itibaren ortaya çıkacak olan olayı ve manzarada herhangi bir sınır da koymadığınız zaman sorun çıkar. Sadece bir uyarıdır ama bu kadar “large” düşünüyorsanız bence hiçbir sakıncası yoktur.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Böyle bir talep geldi mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, böyle bir talep gelmedi ya.

(Oturma Başkanlığına, Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdinç geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, biliyorsunuz, “Çiftlik Bank” skandalı patladı daha yeni. Oyun dediğimiz bir şeyde 88 bin vatandaşımız dolandırıldı, “Çiftlik Bank” skandalında, bu da bir oyundu Sayın Bakan ve sonunda patlayacağı belli olan bir oyundu. Bununla ilgili de aslında bir açıklama yapsanız, sorumluluğunuz var çünkü. Bu “Çiftlik Bank”a nasıl yol verdiniz, nasıl 88 bin vatandaşımızın 510 milyon lira dolandırılmasına, bir ergen tarafından dolandırılmasına bu kadar yol verdik? Hangi değerleri kullanarak bunları yaptılar gördük. “Bitcoin” de bir oyun, bakın, bugünlerde ipliği pazara çıkıyor. Türkiye’nin “bitcoin”leri var, onlar da oyun. Türkiye’de çıkmış, televizyonda da ilan veriyor, diyor ki: “Ey vatandaş, burada bir sanal para var, gel parayı yatır.” Onlar da oyun, kumar da oyun, başka başka saadet zincirleri var, bunlar da oyun, Kombassan da bir oyundu. Bütün bunlara destek veren bir açıklama yapmanızı gerçekten hayretle izledim Sayın Bakan ve 190 milyon lira da ilave teşvik veriyorsunuz bunlara. En azından, bunları sınırlayıcı bir söyleminiz olması lazımdı, bu maddenin lafzında böyle bir içerik geçmesi lazımdı. Bunlara yol veren bir söylemi muhafazakâr bir partiden hiç beklemezdim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, her zaman olduğu gibi, benim konuştuğum kelimeleri anlamı dışına çıkarıp, anlamından saptırıp, başka anlamlar yükleyip partimizin, Hükümetimizin veya şahsen benim bu konularla ilgili düşüncemi farklıymış gibi göstermiş olmanızı da yadırgıyorum. Yani burada eğer birbirimize polemik yaparak bir şeyler çıkaracaksa siyasetin seviyesini düşürmüş oluruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Siyaset polemiktir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuda benim söylediğim çok basit. Mevcut yasada teknoparklar içerisinde buradaki yerleşik şirketler tarafından yapılacak bilgisayar oyunu yazılımlarının vergiden istisnası söz konusu. Siz bana soruyorsunuz Sayın Bakanım, diyorsunuz ki “Bu yasa, bu madde yazımı itibarıyla bu açıdan bir kısıtlama getiriyor mu?” Ben de diyorum ki “Bu konuyla ilgili bu maddede özel bir kısıtlama, özel bir belirleme yok.” Siz bana konuştuğumuz konuyla ilgili yaklaşımı sorsanız yaklaşımı ayrıca ben yine söylerim. Nitekim, kendi konuşmamın başında polemik sayılabilecek şekilde de size söyledim, bu konudaki yaklaşımı da söyledim. Hükümet olarak bu konudaki yaklaşımımız da belli. Onun için, bence Hükümetimizin, partimizin bu tür meselelerle ilgili duruşuna ilişkin “large” demek de haksızlık olur. Yani sanki burada... Yasa dışı olan her faaliyetin bir kere hepimiz karşısındayız. Yasal olan her faaliyete ilişkin de farklı değerlendirmelerimiz olabilir ama yasal olan bir faaliyet varken bununla ilgili bir görüşü söylemiş olmamız çok farklı noktalarda bir tepki gösteriyorsa ben de buna şaşırıyorum. Ben de o zaman başka şeyler söylemem lazım ama söylemem yani bu yanlış bir şey olur. Onun için buradaki işimiz bu değil, burada işimiz oyun sektörü. Bilgisayar oyunu sektörü dünyada gelişen ve büyüyen sektör. Türkiye’de de bu alanda gerçekten çok

yetenekli girişimciler var. Yanlış hatırlamıyorsam 500 milyon dolar da olabilir, lira da olabilir ama birkaç firmamızın gerçekten her geçen gün artan ölçüde bilgisayar oyun pazarında çok ciddi anlamda oyunlar yazdıklarını... Bakın, Türkiye'deki oyun pazarında 3 milyar liranın üzerinde bir büyüklük oluşmuş ve burada da gerçekten büyük fırsatları var. Bizim çok genç, eğitilmiş bir nüfusumuz var, bu işe yatkınlar ve bunu yapıyorlar. Onun için, biz bu kanunun içerisinde bu oyun faaliyetlerini şöyle sınırlayalım, böyle sınırlayalım gibi aklımızın ucundan böyle bir tartışa geçmedi yani. Dolayısıyla -fazla uzatmayayım- deminki söylediğiniz ifadeler hakikaten benim açımdan üzücü ifadeler. Söylediğim ifadeleri çok farklı noktalarda konumlandırıp maksadı aşan bir ifade yapıldı, o da beni üzer, onu söyleyeyim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, soruyu ilk sorma şeklim direkt olarak teknik arkadaşlarıydı, oyun kavramına herhangi bir sınırlama gelecek mi, gelmeyecek mi diye. Başka ülkelerdeki uygulamaları biliyorum, bu konu sınırlamalar getiriliyor, ilgili kurumları ilgilendirmek suretiyle, bir denetim kurmak suretiyle getiriliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama buranın konusu değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Dolaylı olarak atıfta bulunarak olmayabilir “Buranın konusu değil, bu konuda sınırlamayı başka bir yer getirecektir.” denilebilir, söylediğim olay oydu. “Burada herhangi bir sınır tanımıyoruz.” lafına karşı bu kadar “large davranma” ifadesini kullandım yoksa oturup da ne Hükümetinizin ne sizlerin “Bu kumar, falan, filan.” gibi, olaylar konusunda farklı bir şey düşünmeyeceğinizi ben sizden daha önce savunurum, yoktur böyle bir olay. Ama oyun kavramına bu şekilde bir düzenleme yapılıp da teşvik edildiği zaman bir sınırlama getirilir. Burada mı getirilir, dışarıda mı getirilir, nerede getirilirse getirilir. “Buna hiçbir sınırlama getirmeyeceğiz, ne yazarlarsa yazsınlar, bu kapsam içinde değerlendirilir.” diyorsanız bizim eleştirimiz bunadır. Yanlıştır bu şekildeki bir düzenleme, yanlış değilse bile eksiktir, eksiktir bu düzenleme diye sadece bir uyarıdan ibarettir, başka bir şey falan değildir. Başkaları şunu yapıyor, başkaları bunu yapıyor konuları o kadar fazla ilgilendirmez bizi ama doğal olarak böyle bir alan teşvik ediliyorsa bu konuda bir sınırlama yapılma zorunluluğu vardır ama bu kanunda mıdır, burada değil de şurada mıdır o sizlerin takdirindedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bir konu daha var yani şiddet içeren oyunlar da var. Mesela yani bunların tabii ki sınırını çizmek çok kolay değil ama her şeyi teşvik eder noktada olmaksansa... Ne bileyim, ben bazen yeğenimde görüyorum, hani faydalı oyunlar da var, gerçekten onun zihnini geliştirici oyunlar da var ama bir bakıyorsunuz şiddet, kan, nefret, bilmem ne görüntüleri olan, kumar içeren oyunlar, başka oyunlar var. Yani bu anlamda bir sınırlama söz konusu olsa, bir noktayı teşvik etsek yani ne bileyim çocukların yeteneklerini daha geliştirici oyunlar noktasında bir şeyi teşvik etsek, şiddet içeren oyunları koymasak. Ama bu tabii çok bir şey mevzuatta, onun farkındayım.

Bir de, Sayın Bakan, söz almışken yani Çiftlik Bank gerçekten büyük bir skandal ve 88 bin vatandaşımızın mağdur olduğu söyleniyor. Bununla ilgili ne tip tedbirler aldınız, alacaksınız? Yani ciddi bir mağduriyet var. Bir açıklama yaparsanız iyi olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şunu ifade edeyim: Bu Çiftlik Bank meselesiyle ilgili Gümrük ve Ticaret Bakanımız gerekli açıklamaları yaptı. Bu konuyla ilgili olarak Bakanlık çerçevesinde gerekli adımları attıklarını, soruşturmaya başladıklarını, incelemelere başladıklarını söyledi. Ardından, İçişleri Bakanlığımız, savcılıklar bu konuya el attı. Şu anda konu adli merciler tarafından soruşturuluyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – MASAK devre dışı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu alanda tabii ki vatandaşlarımızın karşılaşılabilecekleri mağduriyetlere dönük olarak Hükümet olarak her türlü tedbiri alırız, çalışmalar da zaten yapılıyor, yakalamalar var, gözaltılar var, ilgili bakanlıklarımızın da çalışmaları var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – MASAK devre dışı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii ki Maliye Bakanlığı olarak, savcılık tarafından yapılacak soruşturmalar çerçevesinde kara para aklamaya konu faaliyetlerin belirlenmesi hâlinde doğal olarak zaten MASAK da bu konuyla ilgili çalışmaları ayrıca yapacak.

Biraz önceki tartışmaya ilişkin olarak da, maddenin mevcut hâlinde yani getirdiğimiz değişiklik önergesi değil, mevcut hâlinde zaten kapsamı belirlemeye ilişkin Bakanlığın bir yetkisi var. Dolayısıyla burada yani deminki gösterilen hassasiyetleri de dikkate alarak -ki ben tahmin ediyorum- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının zaten bu konularla ilgili genel kısıtlayıcı düzenlemeleri vardır. Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıyla da gerekli istişareleri yaptıktan sonra Bakanlık olarak oyunları da kapsayacak şekilde yetkimizi kullanırken bu hususa da ayrıca dikkat edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmenler... Kabul edilmiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 3065 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 39- 31/12/2018 tarihi itibarıyla mükellefler tarafından bu Kanunun 29 uncu maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, Vergi Usul Kanunu ve ilgili mevzuatta yer alan usul ve esaslar çerçevesinde ayrı bir hesapta izlenir. Söz konusu hesapta izlenen tutar, 1/1/2019 tarihinden itibaren ödenecek katma değer vergisi ile iade edilecek katma değer vergisine, bu Kanunun, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki hükümlerine göre yapılacak mahsup dışında, sonraki dönemlere devrolunmaz ve iade edilmez.

Maliye Bakanlığı, birinci fıkraya göre ayrı bir hesapta izlenen katma değer vergisini, bütçe imkanlarını dikkate almak suretiyle uygun gördüğü zamanlarda, sektörler, işletme büyüklüklerine, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre kısmen ya da tamamen iade etmeye, mükellefin vergi dairesine olan borçlarına, borcun tür, tutar, tahsil kabiliyeti, faaliyetin devam edip etmediğini dikkate alarak mahsup ettirmeye, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınmasına izin vermeye, iadeyi vergi incelemesiyle veya sektörler, işletme büyüklüklerine ve indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağına göre vergi incelemesi dışında belirlenecek diğer yöntemlerle yapmaya, iadeye ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Birinci fıkrada belirtilen hesapta izlenen katma değer vergisinin kısmen veya tamamen iadesi uygun görüldüğü takdirde, belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde talep edilmeyen vergi, hiçbir suretle indirim ve iade konusu yapılamaz, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamaz.”

BAŞKAN – Maddeyle ilgili bir önerge var, önergeyi okutup birlikte işleme alacağım.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı'nın 17'nci maddesinde yer alan “madde” ibaresinin “maddeler” şeklinde değiştirilmesini, aynı madde ile 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'na eklenmesi öngörülen geçici 39'uncu maddenin sonuna aşağıdaki fıkralar ile aynı maddeye geçici 39'uncu maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

“Birinci fıkraya göre ayrı bir hesapta izlenen katma değer vergisinin iade edilebilmesi için, sonraki döneme devreden katma değer vergisinin ilk ortaya çıktığı dönem dahil olmak üzere ilgili dönemlere ilişkin defter, belge, kayıt ve benzeri vesikaların, Vergi Usul Kanununda yer alan zamanaşımı süreleriyle sınırlı olmaksızın, yetkili makam ve memurların talebi üzerine ibraz ve incelemeye arz edilmesi şarttır.

Bu madde kapsamında yapılacak iadeler, karşılığında ilgili yıl bütçe kanununda Maliye Bakanlığının bütçesinin ilgili tertiplerinde ödenek olması kaydıyla, Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenecek kamu bankalarına Hazine Müsteşarlığı tarafından özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç etmek suretiyle de yapılabilir. Bu fıkra kapsamında yapılacak iade yönteminin usul ve esaslarını belirlemeye Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir.”

“GEÇİCİ MADDE 40- Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin (g) alt bendinde sayılanların;

a) Ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetleri dolayısıyla kendi adlarına tesis ettirilmiş bulunan katma değer vergisi mükellefiyeti, 31/12/2018 tarihine kadar bunların iktisadi işletmesi veya işletmeleri adına mükellefiyet tesis ettirilmek suretiyle kapatılır.

b) Vergiye tabi işlemleri nedeniyle 31/12/2018 tarihine kadar yükledikleri ve indirim yoluyla gideremedikleri vergiler, mükerrer indirimde yol açmamak ve adına mükellefiyet tesis edilen iktisadi işletmelerin faaliyet konulan ile ilgili olmak kaydıyla iktisadi işletme veya işletmeler tarafından indirim konusu yapılabilir.

c) Ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikte olmayan teslim ve hizmetleri nedeniyle yükledikleri vergiler indirim konusu yapılamaz.

Maliye Bakanlığı, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Madde ve önergeyle ilgili bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Adnan Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Sayın Ertürk, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANI ADNAN ERTÜRK – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzda görüşülmekte olan tasarıda 01/01/2019 tarihi önemli bir tarih çünkü 01/01/2019'dan sonra katma değer vergisinde vergi indirimi müessesesi yeni bir zemine oturtuluyor. Fakat 31/12/2018 tarihi itibarıyla da o tarihe kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergilerinin akıbetiyle ilgili ne olacak sorusu gündeme gelir hâliyle. Onun bir hesapta toplanacağı, bu hesapta toplanan, önceki dönemden gelen KDV'nin söz konusu bu geçici 39'uncu maddedeki usul ve

esaslar çerçevesinde de mükelleflerimize iade yoluyla ya da kurumlar ve gelir vergisi uygulamasında gider yazdırma yoluyla ya da diğer vergi borçlarına mahsup yoluyla ne şekilde yok edileceğine ilişkin düzenlemeler yapılmakta. Yani bu geçici madde 39 esas itibarıyla bu 31/12/2018 tarihi itibarıyla oluşan ve giderilemeyen, indirim yoluyla giderilemeyen vergilerin akıbetinin ne olacağına ilişkin detaylı düzenlemeleri içermekte. Verilen önergede uygulama sırasında iade yoluyla ya da gider yazdırma yoluyla ya da mahsup yoluyla giderilecek olan vergilerle ilgili bizim idare olarak birtakım belge ve bilgileri kontrol etme yetkimizin kullanılması durumunda bunun ne kadarlık bir geçmişe gidilebileceğine ilişkin bir düzenleme yapılıyor. Yani eğer mükellefin talebi 2000'den gelen bir şeyle ilgiliyse, 2000 yılına ait defter ve belgelerini bize ibraz etmesi gerekir şeklinde bir düzenleme öngörülüyor. Önergede getirilen ilave değişik bir hüküm de bu 31/12/2018 tarihi itibarıyla indirim yoluyla giderilebilmiş olup da orada izlenen "stok" dediğimiz KDV'nin giderilme usulleri arasında devlet iç borçlanma senetleri yoluyla da yeni bir imkân verilmesine ilişkin bir düzenleme öngörüyor. Önerge lehine bu tasarıya eklenen geçici 40'ıncı maddeyle de daha önceki maddelerde geçen genel bütçe idareleri, belediyeler gibi kamu kurumlarında iktisadi işletme oluşmasıyla ilgili hususla ilgili yapılan açıklamaların, netleştirmelerin geçmişe matuf 31/12/2018 tarihi itibarıyla buralarda birikmiş olan stok KDV'lerin nasıl giderileceğine ilişkin detaylı düzenleme yapılıyor. Bu da şöyle olacak: Söz konusu kamu kurumları nezdinde ticari, sınai, zirai ve meslekî, teknikî teslim ve hizmetlerden kaynaklanan KDV'ler onların bu amaçla oluşturulan iktisadi işletmeleri altında toplanacak ama ticari, sınai, zirai ve meslekî nitelikli olmayan katma değer vergileri hiçbir şekilde indirim konusu yapılamayacak. Gerek geçici 39'uncu madde gerekse de önergeyle zikredilen hususlar bunlardan ibarettir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, anladığımı söyleyeceğim. Sayın Bakan, 31/12/2018'i veya 01/01/2019'u milat kabul ediyoruz, bunu anladık. Yani, diyelim ki o tarihe 160 milyar TL'lik, işte, kurumların, vatandaşın KDV alacağı var. Şimdi şöyle bir sıkıntı gördüm ben maddenin lafzında çünkü siz diyorsunuz ki "2019 boyunca zaten ödeme yapmayacağım çünkü 1 lira bu etki analizinde yok", değil mi? "2020 yılında başlayacağım ödemelere" diyorsunuz. Şimdi, diyelim ki ben ayakkabıcıyım. 2018'in 12'nci ayında çok hesaplı deri buldum, şahane, bir yıllık da deri ihtiyacımı alacağım. Dedim ki: Ben 1 milyon TL'lik deriyi aldım, 180 lira da KDV'sini ödedim. Ne oldu? 180 bin lira alacağım var. Ama siz miladı 01/01/2018 saydığınız için ne oldu? Ben 2019 yılında başladım ayakkabı satmaya. KDV değil mi, almaya başladım, siz bu KDV'leri benden alacaksınız tıkr tıkr ama bir yıl boyunca diyeceksiniz ki, "Senin o deriye ödediğin KDV'yi sen o havuzda, hesapta bekleteceksin arkadaş, indiremezsin." Ya çok ciddi bir sıkıntı var milatta. Milatta diyorsunuz ki: "Ben o alacağımı kardeşim senin bir yıl bekleteceğim 2020 yılının bilmem kaçınıcı aya kadar. Onu ödersen ödeyeceğim, ödemezsem ödemeceğim. Yok, iç borç senedi vereceğim, yok, bilmem ne yapacağım." Ama ben ayakkabıları satmaya başladım, tıkr tıkr siz benden KDV'yi alacaksınız.

Sayın Bakanım, bunu yapamazsınız. Yani, bu, bırakın, Dimyat'a pirince giderken esnaf evdeki bulgurdan olur. Yani siz "KDV ödeyeceğim, KDV ödeyeceğim." derken, 2019 yılı boyunca siz donduruyorsunuz bu sefer o KDV alacaklarını ve mahsup ettirtmiyorsunuz. Bir yıl boyunca bedavadan o stoku kullanacaksınız ve 2020 yılının bilmem kaçınıcı ayında ödemeye başlayacağım diyeceksiniz. O da öderseniz. O da "bütçe imkânları filan falan" diyorsunuz. Bu çok ciddi bir handicap yaratır Sayın Bakanım. O anlamda burada bir sıkıntı gördüm.

İkinci konu: Sayın Bakan, burada bir ölçek olması gerektiğini düşünüyorum stokla ilgili. Şimdi, burada bütçe imkânlarını dikkate alarak sektörel olarak belli noktalarda ödeme yapacağımızı öngörüyorsunuz. Ancak tekrar kaygımı belirtiyorum, tekrar büyük gruplarda... Diyelim ki siz bir sektör belirlediniz. Dediniz ki “Şu sektörde, imalat sanayisinde ben ödeme yapacağım.” Orada diyelim ki 100 bin oyuncu var, toplamda 50 milyar alacakları var. Ama bu 50 milyar alacağın 40 milyarı 7 tane oyuncuda olabilir, 5 tane oyuncuda olabilir. Ama geri kalanlar binlerce, on binlerce oyuncu çok küçük alacaklara sahip olabilirler ve siz eğer ki dersiniz “Ben burada şu kadar ödeme yapacağım.”, çok sınırlı sayıda insanımız bundan faydalanabilir belli oranda. O anlamda, burada ölçeği küçüklerden başlayarak, diyelim ki belli bir noktada, “Ben 50 bin liraya kadar olan alacakların yalnızca 50 bin lirasını ödeyeceğim” diye başlamanız esas olması gerekir diye düşünüyorum. Büyük rakamlardan ziyade, öncelikle küçük rakamları vermek. Siz, bakın, devlet iç borçlanma senetleri vermeyi vaat ediyorsunuz. Ya, Allah’ınızı severseniz, küçük bir esnaf 10 bin lira alacağı için sizden devlet iç borçlanma senedi alacak hâli yok. Kim alacak bunları? Yine büyük gruplar alacaklar. Büyük gruplar o paraları hazine kâğıtlarını alıp gidip bankalara teminat gösterip karşılığında kredi kullanacaklar. Bu açıdan Sayın Bakanım, ben hep diyorum ya, yüzde 1’in, yüzde 1’in değil binde 1’in torbası bu. Bu anlamda bütün o düzenlemeler de büyük gruplara dönük yapılıyor. Burada da ölçeğin olması, sosyal devlet anlayışı içerisinde öncelikle dar gelirli vatandaşlarımızın, esnafımızın bundan yararlanmasının maddede esas alınması gerektiğini düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Başkan.

Aslında kanunla kurulan yeni sistemin bir başlangıç tarihi, ondan sonraki işleme sistemi ve geçmişle ilişkisini kesme sistemi diye, kesme süreci diye üç aşamalı olarak değerlendirilmesi gerekiyor. 2018 yılından itibaren kanunun yürürlüğe girme tarihi 01/01/2019 tarihi zaten yürürlük maddesine göre. O süre içerisinde birikmiş olan katma değer vergisini izleyen yıldan itibaren iadesi, belirli bir süre içerisinde iade edilmemesi hâlinde de faiz uygulaması. Buna kimsenin bir itirazı olmaz. Sadece onunla ilgili olarak Bakanlığa bırakılan yetkiler konusu ayrı bir olay. Diğer bir süreç geçmişle ilişkinin kesilmesiyle ilgili olan konuda ortaya çıkıyor. Biliyorsunuz, Anayasamıza göre vergiyle ilgili alt ve üst sınırları belirlenmeyen hiçbir yetki Bakanlar Kuruluna devredilemez. Burada sınırı belirlenmeyen, sınırsız bir geçmişle ilişkiyi kesme maddesi var. Bir vergici olarak böyle bir uygulamayı yapmak elbette ki çok önemli bir olay olur. Çünkü maliye açısından yıllardan beri devrede devrede neredeyse 1 kuruş vergi ödenmemesine neden olabilecek bir stoku siz devlet iç borçlanma senetlerine bağlayacaksınız ya da ödeyeceksiniz ama o andan itibaren artık düzenli olarak ödeme başlamış olacak. Fakat bununla ilgili olarak kişilerin her birinin işinin niteliğini göz önüne almadan böyle bir şey yapmaya kalkışmak hele bazı işlerdeki üretim sürecini de göz önüne aldığımızda, eğer bu süreç uzunsa bunlarla ilgili üstlenilen katma değer vergisi belki bir iki yıllık bir süreçte oluşuyorsa ki birçok işletme vardır böyle. Bir iki yıl içerisinde sürekli olarak ham maddelerini alır, işler, bekletir, demlendirir, şunu yapar bunu yapar, vesairesini yapar o süreçten sonra ancak mamul hâline gelebilir o. Bütün onların hepsini onun hasılatından alınacak katma değer vergisinden mahsup ettirmeden direkt olarak bunu şeye bağlamaya kalkışmak, işte o, yetkileri ve sınırı aşan bir düzenleme olmuş olur.

O nedenle kanunun üzerinde şu konularla ilgili olarak iki tane maddedeki bu geniş düzenlemeler -"large" diye kastettiğimin anlamı sadece geniştir Sayın Bakanım, onu da burada söyleyeyim, bu kadar geniş düşünme anlamında, başka bir anlama asla gelmez- bu kadar geniş düşünülmesi olgusunu bu sınırları belli olan yetki kavramına aykırı görüyorum açık söylemek gerekirse.

İlk defa olarak muhalefet şerhi ve Anayasa Mahkemesi lafı etmediğimiz bir kanun görüşmesi yapmak üzere buraya oturduk. Tamam, yani katılmadığım bir sürü şey var, özellikle de katma değer vergisinin temeli olan belge sisteminin oturtulmasıyla ilgili zorunlukların bu basitleştirilmiş sistemle ortadan kaldırılmasında ciddi endişe duyarım, ciddi olarak hata var ama buna rağmen zaten hâkim olamadığınız bir olayda böyle bir düzenleme yapalım, belki sonuç alırsız denilmesine de pek fazla karşı çıkmam ancak bu yetkiler konusunda ve işletmelerin özellikleri vesaire konusu dikkate alınarak bir yetki verilmesi yerine sınırsız bir yetki verilmesi konusunda zorunlu olarak itiraz etmek konumunda kalacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Temizel.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, ben de uzatmak istemiyorum, Sayın Bakanımın söylediklerine katılıyorum. Burada Bakanlığa çok geniş bir yetki veriliyor geçici maddeyle. Yani bir taraftan, 31/12/2018'e kadar birikmiş olan verginin iadesine karar verilebiliyor, bir taraftan da gider yazılmasına. Yani bu, Anayasa'ya aykırı, 73'üncü maddeye aykırı bir yetki. Hakikaten doğru değil bu.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kuşoğlu.

Sayın Bakan, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ederim.

Sayın Paylan bazı teknik hususlarla ilgili açıklamalar yaptı, Mehmet Bey ona cevap verecek ama ben maddeyle ilgili genel bir değerlendirme yapmak isterim.

Biliyorsunuz, mevcut Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 29'uncu maddesine göre devreden KDV iade edilmez. Biz bu hükmü değiştiriyoruz ve değişen hüküm kanunun yürürlük tarihinden itibaren veya 1/1/2019'dan itibaren yeni hâliyle devreye giriyor ama dikkat ederseniz 17'nci madde bir geçici madde olsa da geçici maddenin birinci fıkrası yeni sistem yürürlüğe girdikten önceki dönemler için mevcut kuralı devam ettiriyor. Ana kural, eski sistemden gelen katma değer vergisinin iade edilmemesi, indirim yoluyla mahsup edilmesine devam edilmesi. Bakın, yani burada eğer birinci fıkra olmasa ikinci ve üçüncü fıkra olsa madde metninde söylediğiniz husus doğru olabilir. Yani asıl maddeyi değiştirdikten sonra geçici maddeyi sadece yeni sistemdeki iadenin esas, usullerini belirleme olarak düzenleseydik söylediğiniz husus geçerli olabilirdi ama geçici maddenin, geçici 39'uncu maddenin birinci fıkrası 31/12/2018'den önceki dönemlere ait katma değer vergisinin eski sistemle, indirim ve mahsup yoluyla giderilme dışında iade edilmemesi hususunu prensip olarak koruyor; ana kural bu.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Özür dilerim, şimdi anlayarak gideyim o zaman.

Yani "Bu ayrı bir hesapta izlenilir." denildiği andan itibaren geçmişle nasıl ilişkisi kurulacak?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi onu söyleyeceğim: Bizim 31/12/2018 tarihi itibarıyla bilançoda ve son aralık beyannamesinde gözüken sonraki döneme devreden KDV 2019 Ocak ayından itibaren de beyannamelerde önceki dönemden devreden KDV olarak devam edecek ve 31/12/2018 tarihinden gelen bakiye önümüzdeki aylarda yani 2019'dan sonraki aylarda hesaplanan KDV varsa ondan da mahsup edilmeye devam edecek. Yani resmi dondurmuyoruz, resim devam ediyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – İyi de Sayın Bakanım, kanunun neresinde yazıyor? Bu söyledikleriniz tamam, makul; hiçbir itirazım yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır 29'uncu madde ve geçici 39'uncu maddenin muradı ikisi beraber bu. Dolayısıyla şunu yapmıyoruz Sayın Bakanım: Yani 31/12/2018'de var olan, sonraki döneme devreden KDV'yi ayrı bir hesaba alıp, diyelim ki ocak ayında mesela hesaplanan KDV çıktı, o hesaplanan KDV'den hariç artık indirim konusu yapamazsın bunu; bunu ayrı bir hesapta izleyeceksin, bunu dondurduk, bunu istediğimiz zaman öderiz demiyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama şunu yapabiliyorsunuz; ya iade diyebiliyorsunuz veya gider yazma diyebiliyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, geleceğim ona, o başka bir konu. Şimdi bu birinci konuyu önce bir açıklığa kavuşturalım.

Bir; Asıl madde olan 29'uncu maddeyi değiştiriyoruz, iade edilemezlik kuralını kaldırıyoruz ve 1/1/2019'da o hüküm yürürlüğe giriyor. Bir geçici madde düzenlemesi yapmazsanız bu hususta 1 Ocak 2019'dan itibaren de onu ödemeniz lazım gelen yeni kurala göre.

Burada geçici maddenin birinci fıkrasında stoktaki KDV için eski hükmü korumaya devam ediyoruz; diyoruz ki...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onu göremiyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz öyle anlıyoruz yani maddeyi okurken söylüyorum. İşte, açıklayayım da yani varsa tereddüt, hasıl olan bir şey, ne anladığımızı ve ne yapmak istediğimizi anlatıyorum.

31/12/2018 tarihi itibarıyla oluşan KDV bakımından yeni getirilen kuralın geçerli olmayacağını, on iki aylık iade sürecinin geçerli olmayacağını belirlemek için birinci fıkrayı yazıp diyoruz ki “Hayır, buradan gelen KDV yeni getirdiğimiz sistem bakımından geçerli değildir.” Sonra bu sefer tersinden ikinci fıkrada “Bu böyle olmakla birlikte yani ana kural bu olmakla birlikte Maliye Bakanlığı bütçe imkânlarını dikkate alarak normalde birinci fıkraya göre iade edilmezlik kuralı olsa da eğer bütçe imkânları varsa bu kurala istisnalar getirip bu katma değer vergisinin şu şu şu kriterler çerçevesinde iade edilmesinin önünü açabilir, iade edebilir.” diyoruz; ikinci ana kural bu. Yani önce iade edilemezlik kuralını getiriyoruz ama bu şu anlama gelmiyor: Bu hesapta olan tutar 2019 Ocak ve sonraki aylarda geçmişte olduğu gibi indirim konusu yapılmaya devam edebilecek mi? Evet, indirim konusu yapılmaya devam edilecek ama diyelim ki indirilen KDV eksi, hesaplanan KDV eşittir, iade edilecek KDV buradan geldiyse, iade edilmesi gereken net bir KDV varsa geçici maddenin bu birinci fıkrasına göre bu iadeye konu edilemeyecek. Ne iadeye konu edilebilecek? 2019 Ocak ayından itibaren başlayan yeni sistemin KDV'si iade edilebilecek. Bu ayrı bir satırda izlenecek, hesaplanan KDV'nin imkân verdiği ölçüde indirim konusuna edilecek. Yani bu, şu anlama gelmiyor: “Bunun üzerine çizdik; yok artık, unut bunu.” demiyoruz. “Hayır, senin hakların saklı, eskiden olduğu gibi indirmeye devam edebilirsin.” diyoruz. Kural bu. O açıdan kimsenin 2019'dan önce gelen haklarını kısıtlamıyoruz, bugün var olan haklarını kısıtlamıyoruz, geriye götürmüyoruz.

Bu kuralı geçici maddeyle aslında ileriye dönük taşıyoruz ama diyoruz ki geleceğe dönük kural bu olsa da Maliye Bakanlığı şu şu şu parametrelere göre iade edebilir ama şimdi burada Sayın Kuşoğlu, çalışmaları yaparken birçok sektörle yaptığımız istişarelerde şunlar söylendi, bunlar sektörlerin talebi. Yani “Devlet olarak bu biriken katma değer vergisinin oluştuğu hacme baktığımız zaman biz de bunun kısa sürede ödenemeyeceğini görüyoruz.” diyen özel sektör var, yani mükellef görüyor. Bizim bir yıllık bütçe açığımız diyelim ki bu sene 65 milyar lira olacak, biz şimdi 160 milyar lirayı bir anda götüreceğiz... Yani Allah razı olsun, vatandaş anlayışlı. Yani sektörlerle yaptığımız istişarelerde burada seçenek olarak koyduğumuz bütün seçenekleri sektörler teklif etti. Bir grup mükellef dedi ki “Ya, belli bunu KDV’den indirim yoluyla bir anda veremeyebilirsiniz, gelir veya kurumlar vergisinden indirimine imkân verin, tamamen olur, kısmen olur. Mesela, benim her sene ödeyeceğim kurumlar vergisinde yüzde 10 indirim olsa ben buna razı olurum.” Bir grup mükellef dedi ki: “Ya, biz bunu aslında hiç şey yapmasak, hiç size iadeye gelmesek, indirim konusu yapmasak, biz bunu gider yazsak yani kurumlar vergisinden gider yazsak.” Onu da yazdık buraya.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama ona siz karar veriyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ona geleceğim şimdi.

Efendime söyleyeyim, bir grup mükellef dedi ki: “Ya, bizim burada borçlarımız var, aslında onları ödemekte zorluk çekiyoruz. Bir taraftan borcumuz var, bir taraftan da buradan alacağımız var. Bu borçlarımızı acaba mahsuba imkân verilebilir mi?” Onu da yazdık. Dolayısıyla en son gelen teklif şuydu: “Ya, siz bunu veremeseniz bile aslında bize bunu teminat olarak oluşturursanız, teminat olarak bunu kullanabilsem, o bile büyük bir imkândır. Çünkü bilançoma bakıyor banka.” Dün Vedat Demiröz Bey “Kısa vadeli alacaklar kaleminde gözüküyor.” diye söyledi ama yok öyle bir şey, onu banka kalem olarak görmüyor. “Onu bana teminata dönüştürecek bir varlığa dönüştürseniz o takdirde ben buna da razıyım, bana isterseniz üç yıl sonra ödeyin, isterseniz beş yıl sonra ödeyin.” O zaman da Hazine Müsteşarlığıyla görüştük, özel tertip iç borçlanma senedi çıkarırsak bunu ikmal edeceğimizi gördük. Ama şunu yaptık: 1) Bu uygulama bütçe disiplini bozmasın, bütçenin içinden kaçma olmasın. Yani bu senet verildiği yıl bütçeye gider yazılsın. Bütçeden kaçacak bir uygulamaya dönüşmesin.

2) Eğer siz bu senetleri ikincil piyasada alım satma konu ederseniz parasal genişlemeden başka bir anlama gelmez. Dolayısıyla bu senetler, ikincil piyasada vade sonuna kadar işlem görmesin. Dolayısıyla bu maddeyi yazarken hem bütçe disiplinine dikkat ettik hem parasal genişleme olmasın diye yetki aldık.

Hazine Müsteşarlığı, Maliye Bakanlığı, muhabir banka oturacak, burada bir çalışma yapılacak gene bütçe imkânları dâhilinde. Mesela 2019 yılında bu kapsamda bir çalışma yapılacaksa Hazine Müsteşarlığına limit vereceğiz, bütçe açığını da buna göre oluşturacağız yani bütçe giderlerine dâhil olacak. O açıdan burada Maliye Bakanlığı olarak, doğru, biz karar vereceğiz ama biz bütün bu faktörleri dikkate alarak mükelleflere seçimlik haklar vereceğiz. Yani mükellefe “İlla sen şu hakkı, sadece bu hakkı kullanırsın, başka bir hakkı kullanamazsın.” demeyeceğiz. Seçimlik haklardan hangisini kullanıyorsa onu kullanacak. Şunu yapabiliriz: “Yani ben nakit talep etmek yerine, bana teminat olarak verin.” dediğinde belki ona öncelik vermek lazım. Bir kamu finansmanı planlaması açısından belki o likit çıkışını hemen gerektirmediği için onu öne almak gerekir. O açıdan bunu bir bütçeleme çalışması, bir kaynak planlaması olarak değerlendiriyoruz ama bu maddeyle mükellefler artık uzun yıllar alamadıkları, âdeta bilançoda değersiz alacağı dönüşmüş bir varlığı, biz bir anda bugünkü değeriyle işler hâle getirmiş oluyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu devlet iç borçlanma senedini önergeyle gördük ve siz bunun parasal genişleme yaratmayacağını iddia ediyorsunuz. Ancak şimdi, siz bu senedi verdiğiniz anda bu kişi gidip bankalarda bunu iskonto edip karşılığında kredi alabilir, teminat gösterip kredi alır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İskonto etme yok. O, ayrı bir şey.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, ayrı bir şey. Neyse “iskonto” demeyeyim, tersini de söyleyeyim. Bunu teminat gösterip kredi alabilir. Diyelim ki siz 20 milyar TL’lik devlet iç borçlanma senedi verdiniz. Kişi -diyelim ki üç yıl vadeli oldu- gidip 16 milyar TL bankaya bunu teminat gösterip kredi alır. Bu da parasal genişleme yaratır. Bakın, siz “Parasal genişletme yaratmaz.” diyorsunuz; bu, parasal genişleme yaratır. Bu da enflasyon yaratır, bu da faizleri yükseltir, dövizü yükseltir, kısırdöngü. Bu anlamda makro dengelerle ilgili, Sayın Bakan, gerçekten piyasaları rahatlatacak bir açıklama yapmanız lazım. Bakın, bugün dolar 3,90, euro 4,85, sterlin 5,48 mi ne öyle bir şey. Bütün bunlar bu kısırdöngünün sonuçları ve siz parasal genişleme konusunda tekrar maddeler getiriyorsunuz. Bu anlamda, iktisadi bir kriz anlamında benim ciddi kaygılarım var. Piyasayı aşırı ısındırılmış durumdasınız ve bunun sonucunda da cari açık büyük bir risk, bir iktisadi krize doğru sürüklendiğimizi düşünüyorum. Bırakın piyasalara daha fazla hız vermeyi, artık yavaş yavaş enflasyonu, faizleri, cari açığı kontrol edici iktisadi politikalara dönmeniz gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, büyük bir ihtimalle bu kanunun uygulanmasıyla ilgili olarak mevzuat ve yan mevzuata başvuranlar büyük ölçüde bu Komisyondaki bu tutanakları okuyarak bu işi yürütecekler. O nedenle şu olayın benim bile kafamda netleşmeyen kısmını ben size bir örnek olayla anlatayım öyle midir, değil midir diye. 31/12/2018 tarihi itibarıyla indirilemeyen katma değer vergisini özel bir hesaba kaydediyor muyuz? Bu, 1/1/2019 tarihi itibarıyla veya 31/12/2018 tarihi itibarıyla özel hesaba alındı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, bilançoda normal KDV’nin içinde ayrı bir KDV hesabı olarak...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Hesabı açtınız, o özel hesap, oraya koydunuz.

1/1/2019 tarihinden itibaren ilk ayın katma değer vergisi beyannamesi verilecek, ödenecek katma değer vergisi, özel hesap bin lira olarak kaydedilmişti.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ödenecek katma değer vergisi 100 lira çıktı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ocak ayı indirilebilir. KDV’si kaç lira?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ocak ayının indirilebilir KDV’sinden sonra yani o kendi içerisinde olduktan sonra bin lira ödenecek KDV çıktı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bunu özel hesaptan düşecek miyim?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel, tamam, burada yazmıyor bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz de bu maddeyi öyle okuyoruz.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Biz bunu okuyamıyoruz.

BAŞKAN – Tutanaklara geçiyor.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şubat ayında 100 daha geldi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gene düşer, gene düşer.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – 31/12/2019 tarihine kadar düşebilecekleri düştü.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam. İsteddiği kadar düşebilir. İsterse 2021’de düşer.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama “2019’a kadar mahsup edilmemiş olanlar artık mahsup edilemez.” deyip de tahvil vereceksiniz ya.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, 2018’in sonundaki rakam için on iki aylık süre geçerli değil. On iki aylık süre, 1 Ocak ayından itibaren ki KDV’ler için geçerli.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani şu özel hesaba alınanlarla ilgili olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün indirim hakları devam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sadece indirerek devam edecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece iade olmayacak.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama buna rağmen Bakanlar Kurulu...

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Geçmişten gelen yüklenme kaynaklı iade varsa o da var, o yazıyor.

Şimdi, teorik olarak ihracatçı da olabilir, konut geliştiriciler de olabilir. Bunların maliyetleri, yüklenimleri 2018 yılında kalmış olabilir. Teorik olarak 1/1/2019 tarihi itibarıyla iade başvurusunda bulunabilir ya da şubat ayında ya da bir sonraki aylarda ve bunların yüklenimleri 2018 yılından geliyor olabilir. Onlar o indirilecek KDV içerisinde yani şurada özel hesaba alınan, hesapta yer alan tutarın içerisindeyse oradan mahsup edip yani çıkarıp iadesini talep edebilecek, satıra koyabilecek. Bunda bir sıkıntı yok çünkü bu, hakkını elinden almak anlamına gelir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çünkü zaten bu hakkı belirli işlemler için bugün de var zaten.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Özetle, geçmişten iade hakkı doğuran işlemlerin hiçbirinin iadesini engelleyen bir madde değil. Aynı zamanda 1/1/2019 sonra hesaplanan KDV’si indirilecek KDV’den yüksek olmak kaydıyla en başta verilen bir örnek vardı, stokunun son günü yılın son günü almış olabilir, stoku artmış olabilir, hiçbir şekilde stok almamış olabilir 2019 yılı içerisinde -öyle bir örnek verilmişti- 2019 yılının tamamında ödenecek çıkarsa yani indirilecek hesaplanan kıyaslamasında 391 fazla olduğu zaman bu ayrı hesapta izlenen tutardan mahsup edilebilir, bitine kadar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hakkını almıyoruz yani olur mu?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Güzel yani bunun açıklığa kavuşması iyi oldu, biz bunu okuyamıyoruz niyeyse buradan yani bir türlü okuyamadım açık söylemek gerekirse.

Arkasından (2)’nci fıkraya geçiyorum. “Ancak Maliye Bakanlığı (1)’inci fıkraya göre ayrı bir hesapta izlenen katma değer vergisini bütçe imkânlarını dikkate almak suretiyle uygun gördüğü zamanlarda sektör falan filanlara göre ödeyebilir.” diyoruz kâğıt vererek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ana kural, aslında ödenmemesi kuralıydı ama istisna olarak bütçe imkân veriyorsa Maliye Bakanlığı (1)’inci fıkradaki kurala istisna getirerek ödemeyi ödeyebilir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani özel hesapta 31/12/2018 tarihi itibarıyla kaydedilmiş olan (2)'nci fıkra hükümleri çerçevesinde de ayrıca Maliye Bakanlığı Hazine tahvili veya senedi vererek...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Veya nakitle ödeyebilir.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – ... yani bir şekilde ödeyebilir. Açık söyleyeyim, şu anda netleşti benim kafamda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bunu bilmiyorum bir redakte etme gereğini duyar mısınız ama böyle okunabiliyorsa mesele yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok zaten şöyle yapacağız: Tebliğle, bunların örnekleriyle, izahatlarıyla zaten yapacağız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yani bu şekilde artık kanun metnine girmiş oldu, en azından sizin buna “evet” demenizle.

Sadece Maliye Bakanlığının bu kadar ayrıntılı bir yetkiyle donatılması konusuna bir sınırlama getirilir mi konusunu da bir düşünmekte yarar vardır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama hep mükellefin lehine olmak üzere seçimlik hak şeklinde kullanıdığımız için... Yani şöyle: Bu maddeyi biz mükellefin aleyhine değil, mükellefin lehine kullanmak üzere bu yetkileri alıyoruz. Çünkü (1)'inci fıkraya bakacak olursanız, Maliye Bakanlığı yetki kullanmadığı sürece iade edilmezlik kuralı devam ediyor. Maliye Bakanlığı yetki kullanacaksa mükelleflerin lehine kullanacak, aleyhine değil.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Bu Maliye Bakanlığının kullandığı yetkinin mükellefin aleyhine olacağı anlamını asla çıkarmıyorum ben de, onda tamam ama mükellefler arasında farklılıklar yaratmak suretiyle birilerine öncelik tanıyıp, öbürlerine daha sonraki bütçe olanakları çerçevesinde olacağı için verilmesidir burada hakkaniyete ve adalete aykırı olacak davranış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum, bu da çok önemli bir konu. Maliye Bakanlığı olarak buradaki yetki, hiçbir zaman için mükellef bazlı olarak kullanılmayacak, mutlaka sektörel bazlı olarak kullanılacak, ilkesel bazlı olarak kullanılacak. Dolayısıyla, a mükellefine farklı bir uygulama, b mükellefine farklı bir uygulama gibi subjektif bir uygulamaya imkân verecek hiçbir düzenleme yapmayacağız; hepsi objektif, ekonominin gerçeklerine, ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak sektörel düzeyde veya genel soyut nitelikte olacak. Dolayısıyla, idare hiçbir zaman için bu yetkiyi mükellef bazında tek başına ayırt edici şekilde kullanmayacak, kullanması da zaten doğru değil.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İnanırcı oldu mu?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sektörlere göre çok net olarak söyleniyor zaten, fıkranın içerisinde “sektörlere göre” diyoruz. Daha sonra, işletme büyüklükleri geliyor. Sonra, indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisinin kaynağı geliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mesela şunu yapabiliriz seçimlik olarak: Mesela, indirim KDV biliyorsunuz farklı kaynaklardan gelebilir. Biz mesela yatırımları teşvik etmek istiyorsak yatırım kaynaklı indirim KDV'lerinin iadesini önceliklendirebiliriz. Dolayısıyla, yani buradaki amaç, eğer mesela uzun yıllardır bekleyen stokun içerisinde yatırım nitelikli indirim KDV'ler varsa, onları indirmek mesela ekonomik olarak teşvik edici olması bakımından daha önemli, kastettiğimiz bu yani.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ve çok doğru olur. Yani keşke o zaman bunu yazabilsek şuraya, “teşvik belgesi almış yatırımların şeyleri” diye en...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, mesela teşvik belgesi almışlarda değil, almamışlarda daha çok var.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Onu ikinci sıraya...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çünkü almış zaten, KDV ödemedi yatırım yapıyor. Bazı sektörler var, teşvik belgesi alamıyor.

Şunu demek istiyoruz: Burada kaynağından kastımız, özellikle yatırım. Çünkü biliyorsunuz, bir yatırım KDV var, bir normal mal alışlarına ilişkin KDV var, bir de genel giderler ve amortismanına tabi iktisadi kıymetler KDV'si var, 4 çeşit indirim KDV. Burada özellikle kaynağı bakımından yetki almamızın sebebi, yatırım kaynaklı KDV'yi öncelemek. Yoksa normal alışlar bakımından özellik arz eden bir durum yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, bu biriken özel hesaptaki KDV'yi 31/12/2018 yılı diğer kamu alacaklarına mahsubunu da sağlayamaz mıyız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vatandaşın borçlarını?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, mesela SGK'yla ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki aldık burada. Diğer borçlarına da mahsup etme imkânı getireceğiz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Vergi dairesi borçlarını...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye sadece vergi dairesi borçlarını, SGK da olabilir.

Bir redaksiyon yetkisiyle SGK'ya olan borçlarını da dâhil edebiliriz.

BAŞKAN – Oylarken redaksiyon yetkisi alırız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani 6183'e tabi o da.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, yapabiliriz yani.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bu maddeyle bu maddenin bütçeye etkisini 2020 yılında 9 milyar TL olarak öngördünüz. Bu da bazı -nette ama- vergi artışlarını da öngördünüz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil, vergi artışları değil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ama öyle dediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öyle değil. Bak şimdi, tutanakları getirelim, açıklamalarımıza bakalım. Bizim söylediğimiz şudur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, nette 9 milyar ödeyeceğim diyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tahminen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tahminen 9 milyar.

Şimdi Sayın Bakan, önergeyle devlet iç borçlanma senetlerini eklediniz ve o yılın bütçesini ekleyeceğim dediniz bunu verdiğim anda. Şimdi, bu önergede yoktu, bunu etki analizinden sonra yaptınız. Demek ki devlet iç borçlanma senetleriyle de bu rakama artı bir, ilave bir rakam geleceğini...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Stokla ilgili bir rakam yazmadık, bak şimdi onu soruyorum. 9 milyar lira yeni sistemin... 2019'da başlayacağız, 2020'de ilk iadeleri yapacağız, yeni sistemin 2020 yılı bütçesine getireceği etki olarak 9 milyarı ifade ediyoruz. Stokla ilgili bir şey yazmadık. Yani şöyle: Biz şimdi 2019, 2020 ve 2021 yılları orta vadeli programını açıklayacağız. O programda bütçe imkânı... Çünkü bu maddenin özelliği, bütçe imkânları çerçevesinde diyor. O madde, o orta vadeli program geldiğinde, stoktan ne kadar KDV ödeyeceğimizi hesaplayacağız, bunu bütçenin (A) cetvelinde, (B) cetvelinde, ilgili yerlerde göstereceğiz, maliyetini o zaman söyleyeceğiz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, o zaman bir maliyet öngörmüyorsunuz. Şu anda bütçe imkânları ne öngörürse o olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Maliyet olacak ama maliyetin miktarı konusunda orta vadeli program çalışmaları bitmeden burada Maliye Bakanlığı olarak bir rakam vermiş olmamız yanlış olur.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bir de tutanaklara geçmesi açısından, şirkete özel uygulama olmayacağına dair bir beyanda bulunmanızı hassaten sizden rica ediyorum. Yani şirket bazlı, a şirketi, b şirketine, işte senet vereceğiz, öyle yapacağız, böyle yapacağız...

BAŞKAN – Az önce söyledi, yani net olarak söyledi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, “şirket bazlı” demedi. Yani sektör bazlı...

BAŞKAN – Tamam, net söylesin bir daha.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani bu açıklamayı zül addederim ama yani böyle bir açıklama yapmış olmayı bile yani ayıp addederim ama.

BAŞKAN - Az önce söylediniz, o yüzden tekrar...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Paylan, hayatımızın hiçbir döneminde, hiçbir yerinde, hiçbir işimizde, hem kişi olarak hem Hükümet olarak, kişiye özel bir şey yapmayız, yapılmasına da müsaade etmeyiz. Burada yapılan uygulamada temel amaç, işletmelerin üzerindeki finansal yükü kaldırmak. İlkesel, kurallı, şeffaf, hesap verebilir bir sistem dâhilinde bunları yapacağız. Burada Maliye Bakanlığına verilen bütün yetkiler tebliğ düzeyinde düzenlemelerle yapılacak. Hiçbir şirkete bir kıyak çekilmesi söz konusu olamayacağı gibi değerli arkadaşlar, bir kıyak çekmiyoruz ki işletmelerin zaten devletten olan alacaklarını ödüyoruz. Yani, bir yanlışa kapılmayın yani.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hakkaniyetle ödeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii ki hakkaniyetle davranacağız, merak etmeyin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyi yeni madde yapma ve redaksiyon yetkisiyle birlikte maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18 - 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“6. İncelemeye başlanıldığı tarihten itibaren, tam inceleme yapılması halinde en fazla bir yıl, sınırlı inceleme yapılması halinde en fazla altı ay, katma değer vergisi iade incelemelerinde ise en fazla üç ay içinde incelemeleri bitirmeleri esastır. Bu süreler içinde incelemenin bitirilememesi halinde ek süre talep edilebilir. Bu talep vergi incelemesine yetkili olanların bağlı olduğu birim tarafından değerlendirilir, tam ve sınırlı incelemelerde altı ayı, katma değer vergisi iade incelemelerinde ise iki ayı geçmemek üzere ek süre verilebilir. Bu durumda, vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağlı olduğu birim tarafından incelemenin bitirilememe nedenleri yazılı olarak nezdinde inceleme yapılabildiği bildirilir. Vergi incelemesi yapmaya yetkili olanların bağlı olduğu birimler vergi incelemesinin öngörülen süreler içinde bitirilmesi için gerekli tedbirleri alırlar.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapsın.

BAŞKAN- Sayın Arabacı, buyurun.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, burada yapılan düzenleme esasında Vergi Usul Kanunu’nun 140’ıncı maddesinde sadece şudur: Yeni bir iade sistemine geçildiği için, yeni bir uygulamaya geçildiği için katma değer vergisi iadelerinde ayrı bir inceleme süresi, incelemenin bitirilmesi süresi öngörülmüştür. Geçmişte yapılan düzenlemede ve hâlihazırdaki uygulamada şöyleydi: Tam incelemeler bir yılda, sınırlı incelemeler altı ayda. Bunlara ek süre talep edilebiliyordu, en fazla altı ay daha verilebiliyordu. Buna eklenen sadece, katma değer vergisi incelemelerinde incelemenin bitirilme süresi olarak üç ay, iade ek süre olarak da iki ay verilmesini öngören düzenleme; başka hiçbir şey yok burada.

Arz ederim.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, söz talebiniz mi var?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok.

BAŞKAN – Söz talebi? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18’inci maddeden sonra gelmek üzere yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Kanun Tasarısı’na 18’inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

“MADDE ...- 213 sayılı Kanunun 256 ncı maddesinin son cümlesinde yer alan; “tasdike” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve 3568 sayılı Kanunun 8/A maddesi uyarınca düzenlenecek katma değer vergisi iadesine dayanak rapora” ibaresi ve “yeminli mali müşavirler” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve serbest muhasebeci mali müşavirler” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN - Sayın Bakanım, önergeyle ilgili bir açıklama alalım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Arabacı Bey bir açıklama yapsın.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, burada yapılan düzenleme şudur: Bir sonraki maddede, 19’uncu maddede 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu’nun 8’inci maddesine 8/A diye bir hüküm ekleniyor. Orada eklenen yeni bir rapor türü öngörülüyor, bu da iadeye dayanak teşkil edecek bir rapor. Bunlara ilişkin alınan yetki çerçevesinde, bu iadeye dayanak teşkil eden raporu üretecek olan meslek mensuplarının, serbest muhasebeci mali müşavirlerin bunlara ilişkin yapacağı karşıt incelemelerde defter ve belgeleri isteyebilme; bu isteme durumunda eğer defter-belgenin ibraz edilmemesi durumunda cezaya ilişkin öngörülen ibraz mecburiyetine ilişkin, mükellefin ibraz mecburiyetine ilişkin öngörülen düzenlemede “serbest muhasebeci mali müşavir” ibaresi eklenmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, burada SMMM kendi tuttuğu defter-belgeyle ilgili olarak bu işi yapabilecek mi, bir? Bununla ilgili bir sınırlama getirmek gerekiyor evrensel muhasebe ilkeleri açısından.

Bir de, “dayanak rapor”, bununla ilgili sorumluluğu nasıl düzenliyorsunuz, bununla ilgili nasıl düşünüyorsunuz? Sorumluluk kimde olacak, sınırları ne olacak?

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sorularıma cevap alayım, ondan sonra devam edelim.

BAŞKAN – Tamam.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ha, siz devam edeceksiniz.

BAŞKAN – Siz buyurun, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ha, tamam.

Benim de bir iki merakım var, şöyle: Belki meslek örgütünden de görüş alabiliriz. Şimdi, SMMM’de meslekte bir acemilik dönemi vardır, her meslekte olduğu gibi ve bu raporların üretilmesi konusunda sıkıntı yaşayabilecek SMMM’ler vardır, değil mi? Sayın Başkan belki bu anlamda bilgi verir. Her meslekte bir tecrübe dönemi vardır. Ya, bu raporları düzenleyebilecek SMMM’leri belirlemek anlamında, bu konuda tecrübeli, hâkim, bu konuda defter tutmuş -ne bileyim, tecrübe mi esas alınır, bir yetkinlik belgesi mi esas olur- yani Maliyenin de güvenebileceği, “Evet, bu SMMM’ler şu sertifikaya sahiptir ve bu raporları düzenlemişse benim için makbuldür.” diyebileceği bir düzenlemeye ihtiyaç olduğunu düşünüyorum; burada o kıstas, sanıyorum, yok. Bu handikabı nasıl gidereceğiz? Bununla ilgili bilgi verirseniz tekrar söz alacağım.

BAŞKAN - Sayın Arabacı, buyurun. Hem Sayın Kuşoğlu’nun hem Paylan’ın sorularına cevap alalım.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, serbest muhasebeci mali müşavirlerin kendi tuttıkları, kendi imzaladıkları beyannamelere ilişkin yaptıkları işlem tasdik değil, YMM’lerden farkı bu, burada bir tasdik yok. Burada yapılan sadece kendi tuttıkları mükelleflerin iadelerine dayanak teşkil edecek bir rapor hazırlattırmak ve 3568 sayılı Kanun’a da bir hüküm eklenmek suretiyle bunlara bir sorumluluk da vermek. Çünkü şu anda hâlihazırdaki iadelerimizde bile biz 5 bin liraya kadar incelemesiz, yeminli mali müşavir raporsuz, teminatsız iade yapabiliyoruz; mahsuben de iade yapabiliyoruz, nakden de yapabiliyoruz iade türlerine göre farklı olmak kaydıyla. Önümüzdeki dönemde, daha fazla iadenin olduğu, daha fazla mükellefin

iadeye başvuracağı dönemlerde bugün bu 5 bin lirayı vergi dairesine gönderen, herhangi bir incelemeye tabi olmayan, YMM raporuna tabi olmayan, teminatı olmayan, bunu gönderen aslında serbest muhasebeci mali müşavirlerimiz, şirketin müşavirleri. Bu rakamı biraz daha artırmak suretiyle iadelere daha hızlı cevap verebilmek, daha uzun süre inceleme almasın, inceleme elemanlarının üzerinde belki küçük rakamlı olan iadeler nedeniyle iş yükü oluşturmasın kaygısıyla serbest muhasebeci mali müşavirlere de bu iade raporlarına dayanak teşkil edecek rapor düzenleme konusunda yetki verilmektedir. Bu yetki verilirken de, burada ikinci soru çerçevesinde, Bakanlıkça aranan birtakım nitelik ve şartlara da sahip olması... Her serbest muhasebeci mali müşavir değil; Bakanlığın belirleyeceği o niteliklere, o şartlara uygun -belki bu sınav olur, başka bir şey olur- o anlamda tespit edebileceği, usullere göre belirlenmiş şartları sağlayanlara bu raporu düzenleme yetkisi verilmesi öngörülmektedir.

Arz ederim.

BAŞKAN - Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Sayın Bakanım, dün de söyledim: Bu iyi bir meslek örgütü, güzel bir mesleğimiz var. Şimdi, burada bu hassasiyetlere dikkat etmek gerek. Rapor zaten arada bir rapor; bu raporun niteliklerinin tam olarak belirlenmesi lazım.

Sorumlulukla ilgili cevap vermediniz yalnız, sorumlu kim olacak? YMM, SMMM sorumluluğu nasıl paylaşacak?

Bir de, SMMM durup dururken olmuyor ki; bir yığın sınavdan geçiyor, bir süresi var, koşulları var. Bu ayrımı Bakanlık yaparsa bu meslek biter. Nasıl yapabilir Bakanlık, yani “Bunlar arasında şöyle şöyle bir ayırım yapacağız; şunlara yaptıracağız, şunlara yaptırmayacağız.” Bu çok sıkıntılı bir iş olur.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, bir sonraki madde aslında 3568 sayılı Kanun’a eklenen 8/A hükmünü ihtiva ediyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Burada serbest muhasebeci mali müşavirlere bir rapor düzenlettirmeye ve bu düzenledikleri raporlar dolayısıyla mükelleflerle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu tutulmasına ilişkin de bir hüküm ekleniyor. Böyle bir hüküm yoktu zaten önceden 3568 sayılı Kanun’da; ancak “Tasdik ve Tasdikten Doğan YMM’lerin Sorumluluğu” kısmında vardı. Onun bir benzerini buraya getirmek suretiyle, bunlara verilen yetki çerçevesinde belli bir tutara kadar iade yaptırımı öngörülecekse, bu öngörülen tutarlar nedeniyle, mükellefle beraber müştereken ve müteselsilen sorumlu olacaklardır.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Bu nasıl olacak? YMM’nin de sorumluluğu var, burada da bir sorumluluk var. Nasıl?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Şimdi, iki rapor burada 3568 sayılı Kanun’un kendi iç mevzuatına göre, yönetmeliklerine göre bugün YMM’ler tarafından düzenlenen tasdik raporlarının da ihtiva edeceği bilgileri hazırlayan o yönetmeliklerde belirlenmiş “İadelerde şu raporlar düzenlenir -işte- diğer hususlarda şu raporlar düzenlenir.” diye. Burada da buna ilişkin bir rapor formatı, tabii ki, ortaya çıkacak. O rapor formatı çerçevesinde, belli bir tutara kadar iade alacakların kısmını zaten bunlar incelemiş olacak, YMM incelemiş olmayacak. Ama her hâl ve takdirde illa YMM incelemek istiyorsa, o zaman onun yaptığı işlem farklı olacak. Çünkü bu mükelleflerimizle, serbest muhasebeci mali müşavirlerimizin defterini kendi tuttuğu mükellefle, doğrudan onlarla ilintili, üçüncü kişininkine değil.

Arz ederim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani, YMM raporuna dayanak teşkil eden bir tespit raporu değil mi bunların düzenlediği rapor?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, değil.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Hayır, hayır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Öyle anladım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müstakil rapor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Müstakil rapor. Yani, YMM raporuna dayanak teşkil eden bir rapor olmayacak mı?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Hayır, hayır. YMM raporuna dayanak...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, bu rapor doğrudan doğruya iadenin yapılabilmesine imkân veren ve iadede esas alınan bir belge niteliği taşıyan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, Sayın Bakan, burada: "...8/A maddesi uyarınca düzenlenecek katma değer vergisi iadesine dayanak rapora..." ibaresi...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam. Yani, biz şöyle yapıyoruz ya, "dayanak rapor"dan kastımız şu: Bir katma değer vergisi iadesinde biz belirli belgeler arıyoruz, raporlar arıyoruz. Dolayısıyla, o belgeler yanında şimdi diyoruz ki: "SMMM tarafından düzenlenen bu rapor da KDV iadesine dayanak oluşturur." Dolayısıyla, bu raporu SMMM bilgi isteme yetkisini de kullanarak düzenleyecek, doğruluğundan sorumlu olacak; bu raporu her zaman için denetime açık olacaktı idare tarafından ve bu şekilde de biz artık YMM'ler dışında SMMM'lere de belirlenmiş sınırlar dâhilinde katma değer vergisi iadesi yapma noktasında bir fonksiyon vermiş olacağız, YMM'den bağımsız olarak.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Meslek örgütü ne diyor?

CEMAL ÖZTÜRK (Giresun) – Yani, YMM'nin raporu da zaten dayanaktı yani, o şeye ilave edilen... YMM'nin raporu dayanak rapordur.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – O da zaten dayanak rapor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) - Meslek örgütünün de görüşünü alalım Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, ben de meslek örgütlerinin görüşünü almak istiyorum ama bir iki şey sorarak belki meslek örgütlerine... Meslek örgütleri bu sorumluluğu almaya hazır mı? Yani çünkü ciddi bir sorumluluk bu, müteselsil sorumluluk getiriyorsunuz Sayın Bakan ve "belli bir tutar" dedi sayın müdürümüz. Bu tutarı ne olarak öngörüyorsunuz? 5 bin lirayı 50 bin lira mı yapacaksınız, 25 bin lira mı yapacaksınız, 100 bin lira mı yapacaksınız? En azından bir öngörü söylerseniz... Diyelim ki 50 bin lira yaptınız. Var serbest muhasebecilerin 50 tane mükellefi. 50 tane mükellefe ellişer bin lira yaptırdı, 2,5 milyon lira sorumluluğun altına girdi bir anda. Düşünün ki 5 tanesinde hurda çıktı, orada sıkıntı çıktı, mali müşavir iflas eder. Zaten mali müşavirler, serbest muhasebeciler aylık yaşayan insanlar yani böyle çok büyük gelirleri olan insanlar değil. Ve müteselsil sorumluluk demek çok büyük bir yükümlülük demek burada. Yani buna bu oda hazır mı, bu meslek grubu bu müteselsil sorumluluğa hazır mı? Çünkü çok ciddi gelir elde eden firmalar var, mali müşavirlerin gücü o kadar değil. Ve mükellef ne yapıyor biliyor

musunuz? Serbest muhasebeci mali müşavire baskı yapacak “Hadi arkadaş, bir an önce şu raporu yaz da gideyim, parayı alayım, sıkıştım.” diyecek. Ve düşünün ki 500 bin liralık şeyin altına imza attı 15 tane mükellefiyle ilgili, bir anda ciddi riske girebilir serbest muhasebeci mali müşavir. “Meslek buna hazır mı?” diye soruyorum ben.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Müsaade ederseniz arkadaşımız bir açıklama yapsın.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRMOB GENEL SEKRETERİ YAHYA ARIKAN - Sayın Başkan, Değerli Bakanım, saygıdeğer Meclis üyeleri; sizleri TÜRMOB adına sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Tabii, Sayın Vekilimden başlayalım son olarak “Hazır mısınız?” Biz her zaman hazırız. Eğitimli bir ordumuz her şeyden önce, bu işin bilincindeyiz, sorumluluğun da ne olduğunu biliyoruz. Bu süreçle ilgili biraz önce ortaya konulan önerge birbirini tamamlayan bir önerge. Şöyle ki: Zaten konu sınırlı. Neyle sınırlı? Tuttuğumuz müşterilerle sınırlı. Dolayısıyla tuttuğumuz müşterilerle ilgili olan sınırlı bir iadede süre boyutu olmaması lazım. Ya, burada işte “on yıllık mali müşavirlik yapanlar”, “beş yıllık yapanlar” gibi süre koymaya kalktığımız zaman bu ruhuna aykırı olan bir şey.

İkinci konu: Yine, önergeyle bağlantılı. Bunun bir karşıt inceleme sürecine ihtiyaç duyacaktır. Burada da mali müşavirlere bu eklendiği takdirde herkes bunu sorumluluğu içerisinde en az hata yapmak üzere yola çıkacaktır. Zannediyorum, nitelikle ilgili konularda -biraz önce değerli daire başkanımız da izah ettiler- sınav, benzeri şeyler düşünüyor. Sınav boyutuna da olumlu bakmıyoruz ancak TÜRMOB olarak böyle bir süreçle ilgili iyi bir eğitim planlaması yapıldığı takdirde bu iadelerin sağlıklı bir şekilde raporların nasıl düzenlendiğiyle ilgili bir eğitim yapıldığı takdirde ben hataların en aza ineceğine inanmaktayım. Riskler büyük, onun farkındayız ama o riske girmenin yolu iyi bir eğitim vermektir geçiyor. Bunu da alan insanların bugüne kadar Türk ekonomisinde çok özel yeri olan 105 bin mali müşavirin, 5 bin yeminli mali müşavirlerin önemli bir katkı sunacağına inanmaktayız.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Mütessesil sorumluluğun ne demek olduğunu hepimiz biliyoruz.

TÜRMOB GENEL SEKRETERİ YAHYA ARIKAN – Çok iyi.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani böyle bir... Tabii ki ben “Mesleki bilgi açısından hazır mı?” demedim zaten. Elbette ki o mesleğe, o belgeye sahip olan hazırdir ama oluşabilecek riskler gözden kaçabilir, hata olabilir, mükellef baskı yapabilir, mükellef “Ya, bu çok sağlam fatura, kardeşim yaz.” diyebilir, olabilir ama sonra, ardından başka bir şey çıkabilir ve mütessesil sorumluluk alan o firma da sonra iflas edebilir. İncelemelerde bir anda “Arkadaş, şu 300 bin liralık belge yanlış. Bak, firma da kapatmış, kaçmış.” Bu 300 bin lirayı o mali müşavir ödeyebilir mi? Bence ödeyemez. Bu anlamda “Hazır mı?” diye sordum.

İkinci nokta da şu Sayın Başkan: Şimdi, bir sınavdan bahsediyor bakın sayın daire başkanımız. Bu sınavı kim yapacak noktasında herhangi bir bilgilenme yok. Yani bir sınav, ya bir liyakat, belki bir kurstan geçmek, bu konuda bence meslek örgütleri aday olmalı. “Arkadaş, biz yapmalıyız bunu. Maliye belirlememeli.” demeli. Ya, bu anlamda da bence “Biz yapmalıyız.” demeli.

Üçüncüsü: Mali sorumluluk anlamında ben sizin kadar iyimser değilim, Ya, belki üyeleriniz de size o anlamda itiraz ederler. Bu kadar büyük bir sorumluluğun altına girmek, bu kadar mali anlamda güçlü olmayan bir meslek anlamında sıkıntı yaratır diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar söz vermedim, lütfen...

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, bu rapor düzenleyecek, serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranacak nitelik ve şartlar konusunun açıklığa kavuşması lazım. Yani ben de düşünüyorum, ne olabilir? Yıl gelirse -ben de Yahya Bey'e katılıyorum- yanlış olur, tecrübe. Sınav yaparsanız o ayrı bir yanlış olur. Yani maksadınız ne bir nitelik şart aramada, onu bilmiyorum. Hepsini aynı belgeyi almış arkadaşlarımız. Burada gerek eğitim boyutuyla gerek uygulama boyutuyla TÜRMOB'a belki sorumluluk verilmesi daha uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Sayın Başkan, tekrar söz aldığım için özür diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Paylan haklı olarak sorumluluğu getirdi, teşekkür ediyorum. Dün gündeme getirdim: Mesleki sorumluluk sigortası ve bu mesleki sorumluluk sigortasının hayata geçmesi çok önemli ve elzem ve dolayısıyla meslek mensuplarının bu sorumluk sigortasını yaparak ve bunun da bedelini gider yazarak bir yerde hem hazinenin kaybını hem ilerde doğacak sorumluluğu karşılaması lazım.

İkinci soru: Sınavlar. Sayın Bakanımızla da yaptığımız görüşmelerde bu konuda herhangi bir sınav değil, sadece TÜRMOB'la iş birliği içinde yapacağımız eğitim çalışmalarını meslektaşlarımızı bu konuda eğiterek yapılacak hataları, zararları asgariye indirmeye çalışacağız.

Biz gerçekten TÜRMOB olarak bir akademiyiz yani eğitimde güzel iyi seviyedeyiz. Dolayısıyla şuanda 52 bin bağımsız çalışan meslek mensubumuz var, 53 bin civarında da bağımlı çalışıyor şirketlerde. Eğer iyi bir eğitim verirsek... Bu katma değer iadesi sadece devreden katma değer iadesiyle ilgilidir. Yoksa ihracatla, indirimli oranla ilgi bir ihracat değil, sadece firmaların 31 Aralık itibarıyla ertesi yıla devreden katma değer alacaklarıyla ilgilidir.

MALİYE BAKANI NACI AĞBAL (Bayburt) – Yeni sistem için de geçerli ama diğer iadeler için değil, sadece genel iade için geçerli.

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Genel iade için geçerli. Dolayısıyla bu konuda iyi bir eğitimle ama dediğim gibi Sayın Bakanım sorumluluk sigortası –var ya- yapmak şartıyla bu işin altından kalkacağımıza inanıyoruz.

BAŞKAN – Tamam, teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yok, benim kaygımı Sayın Başkan o anlamda önerisiyle bence gidermiş oluyor. Ya, Sayın Bakan, mali güç anlamında -ha peki, siz söyleyeceksiniz- mesleği de meslek örgütünü de zor duruma bırakmayacak bir orantılılık olması gerekiyor. Yani çünkü defterini tuttuğu firma güçlü olabilir ve ciddi sorumluluk altına girebilir serbest muhasebeci mali müşavir, kendisi mali anlamda o kadar güçlü olmayabilir. Müteselsil sorumluluk getirdiğinizde çok daha mali gücü olan firmaya karşı çok daha az mali gücü olan serbest muhasebeciyi aynı sorumluluğa sokmak hakkaniyetli değil. Bu bir sigorta mı olacak, nasıl olacak, mali gücüne göre mi müteselsil sorumlu olacak, bunla ilgili bir düzenlemeye ihtiyaç var.

BAŞKAN – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, değerli arkadaşlar, biraz önce de ifade edildi, “Yeni sistem iade sayısını arttırdığına göre bu sistemi nasıl yöneteceksiniz?” Biz de dedik ki: “Hem vergi denetim kapasitesini arttıracamız hem serbest muhasebeci mali müşavirleri devreye sokacağız ve artan iade talebiyle ilgili bütün denetim inceleme süreçlerini de bu kapasite üzerinde yürüteceğiz.” Dolayısıyla burada serbest muhasebeci mali müşavirlere bu iadeyle ilgili kanunla otomatikman bir iade yetkisi vermek de doğru değil. Yani bu uzmanlık isteyen, belirli bir bilgi birikimi isteyen bir alan. Yani bugüne kadar serbest muhasebeci mali müşavir olan kişiler bir denetim nosyonuna sahip olarak yetişmiş değiller. Dolayısıyla katma değer vergisi iade mevzuatı dışında, KDV mevzuatı dışında, vergi usul mevzuatı dışında bu yapacakları, hazırlayacakları raporun hazırlanması sırasında uygulanacak denetim esas usulleri, belge düzeni, bütün bu konularda gerçekten yetkinliklerinin de bir şekilde ölçülmesinde fayda var. Bu konuda yazdığımız maddeye göre meslek örgütleriyle iş birliği hâlinde bu eğitimleri yapmamızın önünde bir engel yok. Ben inanıyorum, Başkanımız da burada, kayıtlara da geçsin: Bütün serbest muhasebeci mali müşavirlere TÜRMOB meslek odaları hiçbir ücret almadan, karşılıksız, bilâbedel bu eğitimleri verecekler. Dolayısıyla tutanaklara da alın bunu, bu beyanatı alalım. Dolayısıyla biz de bu konuda kendileriyle her türlü çalışmayı yaparız ve muhasebecilerimizi bu ortamlarda... TÜRMOB demek, zaten muhasebeci mesleği demek yani esas sahibi onlar. Biz milleti nasıl burada temsil ediyorsak arkadaşlar da bu arkadaşları temsil ediyorlar. Dolayısıyla bu konuda TÜRMOB’un olumlu yaklaşımından dolayı kendilerine teşekkür ediyorum, kendileriyle zaten bu konuları konuşuyoruz. Eğitimle ilgili hazırlıklara Gelir İdaresiyle beraber başlayacaklar inşallah. Eğitimle ilgili bir kuruluş dahi ücret mücret de alınmayacak dolayısıyla eğitimler yapılacak ve biz meslek mensuplarını da bu işe hazırlayacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Müteselsil sorumluluk ne olacak?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Müteselsil sorumluluk da bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da aynen devam edecek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başkan, Sayın Bakanın bir teklifi var, sizin bununla ilgili...

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Sayın Başkanım, geçen ay 10 bin meslek mensubunu eğittik, eğitimlerden geçirdik, bu ay yine 10 bine yakın meslek mensubunu gelir vergisinden, nisan ayında kurumlar vergisinden... Hiçbirinden en ufak bir ücret almış değiliz, hiçbir ücret de almayacağız.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne için?

TÜRMOB GENEL BAŞKANI A. MASİS YONTAN – Bu yapacağımız eğitimlerle ilgili herhangi bir meslektaşımızdan, üyemizden herhangi bir ücret talebinde bulunmayacağız Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir, teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

18’inci maddeden sonra yeni madde olarak kabul edilmiş ve maddeler buna göre teselsül edilecektir.

19’uncu madde de bağlantılı bir madde, 19’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanununun 8 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 8/A maddesi eklenmiştir.

“MADDE 8/A- Maliye Bakanlığı, bu Kanun kapsamında yetki almış serbest muhasebeci mali müşavirlere, beyannamelerini imzaladıkları dönem ve mükelleflerle sınırlı olmak kaydıyla, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu kapsamında yapılacak iadeye dayanak teşkil edecek rapor düzenletmeye, bu kapsamda rapor düzenleyecek serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranacak nitelik ve şartlar ile rapor düzenlenebilecek iade türlerini ve azami iade tutarlarını tespitte ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Serbest muhasebeci mali müşavirler, iadeye ilişkin düzenledikleri raporların doğru olmasından sorumludurlar. Düzenledikleri raporun doğru olmaması halinde, rapor kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziya uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan mükellefle birlikte müştereken ve müteselsilen sorumlu olurlar.”

BAŞKAN – 19’uncu madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 19’uncu maddesiyle 3568 sayılı Kanun’a eklenmesi öngörülen 8/A maddesinin madde başlığının “Serbest muhasebeci mali müşavirlere rapor düzenletirme yetkisi ve sorumluluk” şeklinde belirlenmesini ve aynı maddede yer alan “tespitte ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.” ibaresinin “tespitte, rapor düzenleme yetkisini, belirleyeceği usul ve esaslara göre yapılan eğitimlere katılma ve başarılı olma şartına bağlamaya ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin (2) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“2. Bu Kanuna ekli (III) ve (IV) sayılı listelerdeki malların, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına teslimi vergiden müstesnadır.

3. İhraç edilen veya 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasına göre faaliyette bulunan gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına teslim edilen malların alış faturaları ve benzeri belgeler üzerinde gösterilen ve beyan edilen özel tüketim vergisi ihracatçıya veya gümrüksüz satış mağazalarına veya bunların depolarına mal teslim edenlere iade edilir. Maliye Bakanlığı, bu mallara ait verginin iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.”

BAŞKAN – Madde üzerinde bir adet önerge vardır, önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 20’nci maddesinde yer alan “gümrüksüz satış mağazalarına” ibarelerinin “gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hem önergeyle ilgili hem de maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biliyorsunuz bu tasarıda gümrüksüz satış mağazalarına yapılan teslim ve hizmetleri KDV’den ve ÖTV’den istisna yapmıştık. Daha önce, KDV’yle ilgili verdiğimiz önergede sadece satılmak üzere yapılan mal teslimlerini katma değer vergisinden istisna edildiğini belirlemiştik. Burada da aynıısını ÖTV için yapıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

21’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 21- 5/5/2005 tarihli ve 5345 sayılı Gelir İdaresi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kadro ihdası

EK MADDE 1- Ekli (1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Gelir İdaresi Başkanlığına ait bölümüne eklenmiştir.”

(1) SAYILI LİSTE

KURUMU: GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi
GİH	Gelir İdaresi Daire Başkanı	1	5
GİH	Gelir İdaresi Grup Başkanı	1	10
GİH	Devlet Gelir Uzman Yardımcısı	9	1000
TOPLAM			1015

BAŞKAN – Sayın Bakanım, maddeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bunu daha önce ihdas ettik, ihtiyaç olan idari kadroların, denetim ve uzman kadrolarının ihdasını öngörüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, etki analizinde herhangi bir yük yok. Bununla ilgili bütçeye ne kadarlık bir yük gelecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Var bunun maliyeti.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yazalım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Yazarız.” değil, söyleyin.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

22’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 13/12/1983 tarihli ve 178 sayılı Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 20 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) Katma Değer Vergisi İade İncelemeleri Grup Başkanlığı.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kısa bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bunu da daha önce açıklamıştık. KDV iade incelemelerinin hızlı bir şekilde yapılması için VDK bünyesinde grup başkanlıklarının kurulmasını öngörüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 29 uncu maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesinde, altıncı fıkrasının beşinci cümlesinde, yedinci fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “(a) bendinde belirtilen grup başkanlığında” ibareleri ve sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “(a) bendinde belirtilen grup başkanlıklarında” ibaresi “(a) ve (d) bentlerinde belirtilen grup başkanlıklarında” şeklinde değiştirilmiştir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teknik bir düzenleme. Yeni kurulan grup başkanlıklarının mevcut grup başkanlığıyla ilişkisinin kurulması anlamında bir düzenleme yapılmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

24’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Kadro İhdası

EK MADDE 35- Ekli (2) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Maliye Bakanlığı ait bölümüne eklenmiştir.”

(2) SAYILI LİSTE

KURUMU: MALİYE BAKANLIĞI

TEŞKİLATI: MERKEZ

İHDAS EDİLEN KADROLARIN

Sınıfı	Unvanı	Derecesi	Serbest Kadro Adedi
GİH	Vergi Müfettiş Yardımcısı	9	1000
TOPLAM			1000

BAŞKAN – 1.000 vergi müfettiş yardımcısı ihdas ediyoruz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

11’inci maddede bir redaksiyon talebimiz vardı, o redaksiyonla ilgili bir düzenleme yapıldı, onu okutuyorum tutanaklara geçmesi adına:

“Tasarının 11’inci maddesi içinde yer alan “, süresi içinde iadesi talep edilmeyen katma değer vergisini gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak yazdırmaya,” ibaresi “, süresi içinde iadesi talep edilmeyen ve indirim yoluyla giderilmek üzere sonraki dönemlere devrolunan katma değer vergisinin, gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak yazılmasına imkân vermeye,” şeklinde redaksiyona tabi tutulmuştur.”

BAŞKAN – 17’nci madde üzerinde bir redaksiyon talebimiz vardı. Redaksiyonla ilgili düzenlemeyi okutuyorum tutanaklara geçmesi için:

“Tasarının 17’nci maddesine “mükellefin vergi dairesine olan borçlarına” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Sosyal Güvenlik Kurumunun 6183 sayılı Kanuna göre takip ettiği alacaklarına” ibaresinin eklenmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulmuştur.”

BAŞKAN – Tutanaklara geçmiştir.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge vardır, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

İstanbul

“MADDE- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “Bir takvim” ibaresi “Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına ait ticari plakaların elden çıkarılmasından doğan kazançların tamamı ile bir takvim” şeklinde değiştirilmiştir.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değer artış kazançları içerisinde gayrimenkul dışında diğer her türlü değer artış kazancına konu varlıklar da var. Burada yapmış olduğumuz düzenlemeyle -ardından sanıyorum 2 önerge daha gelecek- özellikle taksi, dolmuş, minibüs ve servis araçlarına ait ticari plakaların elden çıkarılması konusunun değer artış kazançlarından çıkarılması öngörülmektedir. Daha sonraki bir önergeyle ise -sanıyorum bir önerge gelecek- bunun binde 30 oranında harca tabi tutulması öngörülmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde olarak tasarı metnine girmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

İstanbul

“MADDE- 193 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 88- Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servislere ait ticari plakaların, bu maddenin yürürlük tarihinden önce elden çıkarılmasından doğan değer artışı kazançlarına ilişkin olarak herhangi bir tarhiyat yapılmaz, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilir, tahakkuk eden tutarlar terkin edilir, tahsil edilen tutarlar red ve iade edilmez.””

BAŞKAN – Sayın Bakanım, önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Şimdi, Sayın Bakanım, madem buraya bir harç geliyor, geçmiş dönemle ilgili olarak da davalardan vazgeçilmesi ve afla ilgili olarak hiç değilse aynı harç miktarının geçmişe dönük olarak da alınarak bundan vazgeçilmesi hakkaniyete uygun olur. Tamamen olduğu gibi, hiçbir şey almadan bundan sonrakinden alıyorsanız geçmiştekilerin de davalarından vazgeçip benzer harç oranını ödemek suretiyle vazgeçilmesi mantıklı bir olay olur diye düşünüyoruz, birinci konu bu.

İkinci konu: Vazgeçtiğimiz vergi, değer artış vergisi, tamam, afakiydi, çok büyük mağduriyetlere neden oluyordu ama binde 30 harç da çok düşük bu tür gelirler açısından.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 3 hasıllattan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Yüzde 3 mü yapıyorlar? Peki, tamam o zaman, yeter.

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bu maddeyi getirdiniz, tam da gündemin yoğun zamanı, bu sarı taksi-UBER savaşlarının olduğu dönemde. Taksiciler Odası Başkanının çıkıp UBER’cileri tehdit ettiği bir iklimde maalesef yaşıyoruz. Dünyada da bu gerçeklik var yani UBER rekabeti her yerelde sarı taksilerle bir rekabet içinde ama ülkemizde özellikle İstanbul’da -diğer şehirlerde de var- “taksi plakası” diye ticari bir meta var yani “taksi plakası piyasası” diye bir şey var. Gidin bugün, bir tane bir otomobil sitesi var, orada borsası vardır bunun. Bugün İstanbul’daki bir plaka sanıyorum 1 milyon 700 bin, 1 milyon 800 bin, 1 milyon 900 bin liradan işlem görüyor, böyle bir rakam var, inanılmaz

bir rakam ve bu rakam son birkaç yılda yani son yedi sekiz yılda 5'e, 6'ya katlandırıldı yani 200-300 bin liradan 1 milyon 700 bin liraya çıktı bu taksit plakası. Şimdi, ortada bir değer artışı var, değil mi? Yani, Maliye sonuç olarak 200-300 bin lira olan bir şeyi az olduğu için, taksit plakası sayısı artmadığı için, hani az olan şeye talep de çoksa bir şekilde onun değeri artar. Şimdi, bundan bir vergi alınması çok doğal yani bu kadar değeri artmışsa siz bundan bir vergi alırsınız ama hakkaniyetsizlik şurada: Yirmi yıldır diyelim ki o plakayı tutuyor, 50 bin liraya almış zamanında, şimdi 1 milyon 700 bin. Buna TÜFE, TEFE uygulayalım, değil mi? Bir ÜFE uyguluyoruz, TEFE uyguluyoruz. Bu endekslenir, o zamanların enflasyon farkı, 50 bin liranın bugünkü değeri 500 bin lira olur, 1 milyon 700 bine satmışsa aradaki farkın vergisi alınır, hakkaniyet budur. Bundan sonra da Sayın Bakanım eğer ki bu uygulama devam ederse yine değer artışları söz konusu olabilir ve siz bunları vergilendirmemiş olursunuz. Yani, hakkaniyet, artışın vergilenmesidir her meslekte. Bir de, biz bunu vergilendirmediğimiz sürece bu değer daha da yükseliyor. Bakın, bir süredir bu rakam düşmüş durumda sizin yaptığımız incelemelerden dolayı. Bu maddeyi geçirin, tekrar piyasa canlanacak, belki bu plaka 2 milyon liraya çıkacak ve değer artışı vergilenmemiş olacak.

Bir de bizim yapısal bir sorunumuz var, burada maliye politikasının da önemli olduğunu düşünüyorum. Bakın, taksit plakası sahiplerinin yüzde 80-90'ı taksiti çalıştırmıyorlar, bu bir gerçeklik. İstanbul Milletvekili olarak söylüyorum, ben her bindiğim taksiye sorarım "Arkadaş, sen plakanın sahibi misin?" "Yok ağabey, nereden sahibi olayım. 10 bin lira aylık kira veriyorum." Bakın, plaka 10 bin liraya kadar çıkmış, 7 bin lira ile 10 bin lira arasında değişiyor benim bildiğim, yaptığım araştırmaya göre. "10 bin lira kira veriyorum, net, kılıksız yani bütün masraflar bana ait yani arabanın bakımı, şusu, busu, her şeyi bana ait, 10 bin lira da kira veriyorum, ondan sonra benim yevmiyem günlük 50-60-70 liraya geliyor." diyor. Orada esas çalışan şoför, ezilen kişi yani dar gelirli kişi. Büyük bir stres altında, uzun saatlerle çalışıyor ve ekmeğini çıkaramıyor. Rahat olan kim? Taksit plakası sahibi. Ayda 10 bin lira kılıksız parasını alıyor, siz de bundan doğru düzgün bir vergi almıyorsunuz. Biliyorum çünkü 10 bin lira 120 bin lira yıllık gelir yapar, en kötü 100 bin lira geliri var, siz bundan alıyorsunuz 3-5 bin lira vergi. Halbuki endekslessek Gelir Vergisi Yasası'na göre, yılda 30-35 bin lira vergi vermesi lazım bu plaka sahiplerinin ama siz alıyorsunuz 3-5 bin lira vergi. Burada bir hakkaniyet yok ve bu da Sayın Bakanım, yapısal bir sorun getiriyor. Yapısal sorunlar, biliyorsunuz, maliye politikalarıyla da çözülür. Bu, yapısal soruna çözüm getirmeyen bir madde ve yapısal sorunu belki daha da derinleştiren bir madde. Bu anlamda, bu maddeye destek vermediğimizi söylüyorum. Size, Hükümetinize de önerim bu UBER-sarı taksici savaşlarına son verecek, gerçekten emeği koyan, ortaya şoförlüğünü koyan taksit emektarı insanlarımıza hakkını hakkıyla getirecek yapısal bir reformu Hükümetinize öneriyorum, bununla ilgili çalışmaya da birlikte hazırım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan bir şey söylemeyecek mi bu konuda? O kadar eleştiri getirdik.

BAŞKAN – Söz talebi yok, o yüzden maddeyi oyladım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sükût ikrardan gelir.

BAŞKAN – Tasarı metnine girmiştir yeni madde olarak.

Aynı konuda bir önerge daha var, o önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İbrahim Aydemir

Erzurum

“MADDE - 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (2) sayılı Tarifinin “I. Değer veya ağırlık üzerinden alınan nispi harçlar:” başlıklı bölümünün (1) numaralı fıkrasına son paragraftan önce gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

“Taksi, dolmuş, minibüs ve umum servis araçlarına ait ticari plakaların devrine ilişkin işlemlerde, alım satım bedeli üzerinden (Binde 30)”

BAŞKAN – Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Alıcı ve satıcıdan mı binde 30 yoksa yalnızca alan kişi mi binde 30 veriyor? Yani, biliyorsunuz, tapu harçlarında her iki taraf da vergi verir, burada alan ve satan noktasında ayrımı nasıl yapacağız, onu bir açıklarsanız.

Bir de Taksiciler Odasından kimse var mı burada? Onu da belki dinlememiz... Meslek odasından kimse var mı Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Var mı arkadaşlar meslek odalarından? Kimse yok.

Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Bir açıklama alalım Sayın Paylan’ın sorduğu sorular çerçevesinde.

Sayın Arabacı, buyurun

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Efendim, yapılan düzenlemeyle Harçlar Kanunu’nda bu alım satım üzerinden binde 30 oranında alınması öngörülmekte; hâlihazırdaki bu işlemler için bugün zaten binde 1,13 oranında bir harç alınmaktaydı. Yeni ve eski kanunda yapılan düzenlemeyle birlikte düşünüldüğünde oradaki avantaj burada da Harçlar Kanunu’na bir hüküm eklemek suretiyle artırılmış oluyor. Alım satım bedeli üzerinden bir defada, alıcı ve satıcıdan ayrı ayrı değil, tapu harcı gibi değil -tapu harcında hem alımda hem satımda binde 20-binde 20 şeklindeydi, burada öyle değil- alım satım bedeli üzerinden binde 30.

Arz ederim.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kim ödüyor?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Alan ya da satan, fark etmiyor, onun ödenmesi lazım harç işleminin yapılabilmesi için.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Nasıl yani?

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI GELİR YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANI MEHMET ARABACI – Alım satım bedeli üzerinden binde 30.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Kimin yakasına sarılacaksınız ödemediğinde Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ödemeden işlem yapamazsınız, noterde yapıyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani kim isterse o ödeyecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii, noter işlem yapmaz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önerge yeni bir madde olarak tasarı metnine girmiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı

Emin Haluk Ayhan

Konya

Denizli

GEÇİCİ MADDE 1 - Gelir İdaresi Başkanlığının merkez veya taşra teşkilatı kadrolarında en az üç yıl görev yapan (başka kurumlarda geçici görevli olanlar dâhil) ve son üç yılda olumlu sicil almış olan personel, yaş ve öğrenim alanı şartları hariç Kamu Görevlerine İlk Defa Atananlar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik ile Gelir İdaresi Başkanlığı Gelir Uzmanlığı Yönetmeliğindeki şartları taşımaları kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde açılacak özel sınava girme hakkına sahiptir. Bu sınavı kazananlar gelir uzmanı olarak atanırlar. Sınava ilişkin usul ve esaslar Gelir İdaresi Başkanlığınca belirlenir.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuda Genel Kurula kadar vekillerimizle beraber çalışacağız, bu aşamada katılamıyorum. Soracağız, Genel Kurulda hep beraber inşallah bu meseleyi bitireceğiz.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Gerçekten Gelir İdaresi çalışanlarının umutla beklediği bir düzenleme. İş yükleri malum çok yoğun, görevde yükselme imkânları yok. Bu açıdan, kurum içi bir gelir uzmanlığı sınavı açılmasını öneriyoruz. Sayın Bakanımız da olumlu bakıyor, daha önceki görüşmelerimizde de bunu ifade etmişti. İnşallah Genel Kurul aşamasında bu düzenleme yapılır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Hükümetin katılmadığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum madde ihdasına ilişkin:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Şirin Ünal

İstanbul

MADDE 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 75- Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye işletmelerinin 31/12/2017 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, ikinci fıkrada belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde,

a) Kapsama dahil olacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç, tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre Bakanlar Kurulunca belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dahil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına dair yazılı olarak ilgili işletmeye başvurusu gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dahil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesini müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi onbeş gün içerisinde Maliye Bakanlığına bildirir. Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içerisinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş işgünü içerisinde Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimlerinin döner sermaye işletmeleri öncelikle 1/1/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 3 1/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.’

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili bir açıklama alabilir miyiz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, biliyorsunuz üniversitemizin tıbbi malzeme ve ilaç alımlarıyla ilgili biriken borçları var. Yapmış olduğumuz düzenlemeyle Maliye Bakanlığı olarak üniversite hastanelerinin bu biriken borçları üniversitelerle oluşturacağımız bir sistem üzerinden Maliye Bakanlığı tarafından karşılanacak, daha sonraki süreçte ise üniversite hastaneleri bu borçları tekrar Maliye Bakanlığına belirli bir süre içerisinde ödeyecek.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, çok önemli bir düzenleme, teşekkür ediyoruz bu anlamda. Yani üniversite hastaneleri çok zor durumda, malzeme alamayacak, ilaç alamayacak durumda ancak son yıllarda bildiğiniz gibi üniversite hastaneleri zorlandığı için buralara tedarik veren firmalar da bu alacaklarını çok uzun sürelerde alabildikleri için diyelim ki “On iki ay, yirmi dört ay sonra alacağım.” diye düşünerek 10 liralık bir şeyi 20 liraya fatura edebildi, öyle alacağımı farz ederek. Bu anlamda da bu borçların ne kadar olduğunu bilmiyoruz ama diyelim ki Çapanın 1 milyar lira borcu varsa –atıyorum, farazi olarak- bu belki peşin alınsaydı 500 bin lira olacaktı. Bu anlamda bunların iskonto edilme ihtiyacı var. Bununla ilgili nasıl bir inceleme yapacaksınız, nasıl iskonto edeceksiniz yani bu kamu zararı oluşmasın anlamında? Üniversite hastanelerinin toplam borçları ne kadardır? Sayın Bakanım, bir de borçların bir listesi var mı? Yani bu hastanelerin birikmiş borçlarının üniversitelere göre bir listesi varsa dağıtırsanız iyi olur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: 31/12/2017 tarihi itibarıyla üniversitelerden aldığımız -yani tabii, doğruluğunu tekrar teyit etmek lazım- yaklaşık 3,5 milyar lira civarında bu şekilde birikmiş bir alacak var. Biz de aynı şekilde düşünüyoruz, her ne kadar kayıtlarda gözükür tutar bu olsa da bunun içerisinde bir vade farkı olduğunu da kabul etmek lazım tabii. Burada yasal düzenleme yapıldıktan sonra üniversitelerle, sektörlerle istişare etmek suretiyle hakkaniyete uygun olan iskonto oranları neyse o iskonto oranları üzerinden belirlenmiş tutarları ödeyeceğiz. Burada, tabii, firmalar bakımından bu zorunlu bir yöntem değil. Eğer bu iskonto edilmiş tutarla almayı kabul etmeyip normal belirlenmiş önceden tahmin edilen vadede alma ihtimali de var ama bunun üniversitelerimizi de üniversitelerimize mal tedarik eden firmaları da önemli ölçüde rahatlatacağımızı düşünüyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde olarak önerge tasarıya girmiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.00

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.28

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

(Oturum, Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdinç tarafından açıldı)

BAŞKAN – Komisyonumuzun 45’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Yeni madde ihdasına ilişkin bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüştürülmekte olan kanun tasarısına aşağıdaki maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Ayşe Keşir

Düzce

MADDE - 3568 sayılı Kanununun 16 ncı maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut ikinci fıkrada yer alan “elli” ibaresi “yetmişbeş” olarak değiştirilmiştir.

“Odaya giriş ücreti, memur maaşı taban aylığı katsayısının 148 rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak tutardır. Yıllık üye aidatları maktu ve nispi aidat olmak üzere iki çeşittir. Maktu aidat odaya kayıtlı her üye tarafından ödenir. Miktarı oda genel kurulunca belirlenir. Ancak maktu aidat, memur maaşı taban aylığı katsayısının 148 rakamı ile çarpılması sonucu bulunacak tutardan az ve 265 rakamı ile çarpılması sonucu bulunacak tutardan çok olamaz. Nispi aidat, bireysel olarak mesleki faaliyette bulunan meslek mensupları ile mesleki şirketlere ortak olan meslek mensuplarından alınan aldattır. Oda üyelerinden bireysel olarak mesleki faaliyette bulunanlar, bir önceki yıla ilişkin gelir vergisi beyannamesindeki mesleki kazancının, şirket ortağı olanlar ise dağıtılsın veya dağıtılmasın beyan edilen kurum kazancından payına düşen tutarın binde beşini nispi aidat olarak öderler. Tahakkuk ettirilecek nispi aidat miktarı, maktu aidat miktarlarının on katından fazla olamaz.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergeyle ilgili bir kısa açıklama...

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Meslek mensupları tarafından hâlihazırda ödenen aidatlara ilişkin düzenleme yönetmelikle yapılmış durumda. Burada birçok meslek örgütünde olduğu gibi, aidat tutarlarının kanunla düzenlenmesi daha doğru olacağı için bugünkü mevcut maktu aidat tutarlarında ve nispi aidatlarda da indirimler de yapılmak suretiyle daha düşük tutarda meslek mensuplarının aidat ödemesine imkân verecek şekilde yönetmelikteki düzenlemeler kanuna taşınmaktadır. Ama yapılan düzenlemelerde hem giriş aidatı hem yıllık maktu aidat hem de nispi aidat ve tavanları noktasında serbest meslek mensuplarında yeni indirimlere gidilmektedir.

BAŞKAN – Meslek örgütlerinin talebi üzerine yapılan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Meslek örgütlerinin bu konudaki talepleri, gruplarımızla bu konuda yapılan ortak değerlendirme çerçevesinde böyle bir önerge verildi. Biz de katılıyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

Sayın Kalaycı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkür ediyorum.

Önergeyle mevcut yaşanan soruna bir çözüm getiriliyor, bunun ayrıntısını da görüşmüştük zaten.

Şu 568 sayılı Kanun gündeme gelmişken Sayın Bakanım, bir mağduriyet var. Hatırlarsanız, 2008 yılında bir düzenleme yapmıştık. Yeminli mali müşavir olabilmeye, serbest muhasebeci mali müşavir olabilmeye ilgili bir sınırlandırma getirilmişti. O tarihte denetim elemanı, vergi müfettişi olup süresini dolduramayanlar, yeterliliğini bile...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yardımcısı...

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Yeterliliğini verenler vardı o tarihte, yanlış hatırlamıyorsam.

Yani bu soruna da bir çözüm getirsek bir maddeyle. O arkadaşlarımızın mağduriyetini gidersek diyorum Sayın Bakanım.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, ben bu konuyu inceledim. Bir kere, meslek mensubu olabilmek için aslında sınav temel şart. Biz 2008 yılında bir önemli düzenleme yaptık. Meslekle ilgili faaliyette bulunabilmek için sınav sistemlerini değiştirdik. İster istemez bu değişikliğin yapıldığı dönemde bir geçiş düzenlemesi de yapıldı. Ama şu prensibi o zaman koruduk: Herhangi bir şekilde henüz yeterliliğini almamış muavinler için bir kazanılmış haktan bahsedilemez çünkü netice itibarıyla mevcut kanunda zaten yeterliliği alma şartı vardı. O açıdan, ben kendi yaptığım analizde öyle bir düzenleme yapılırsa meslek mensupları bakımından 2008’de yaptığımız düzenlemeye aykırılık teşkil eder.

Hatta şunu da söylemekte fayda var: Aslında sistemi incelediğimizde, bugün kamu kurumlarında çalışanlar için üç yıllık yeterlilik sınavından hemen sonra bu sınava girme imkânı var. Aslında bu konu da masaya yatırılması gereken bir konu. Normalde nasıl diğer serbest muhasebeci mali müşavirler belge aldıktan sonra yedi yıl bekleyip ondan sonra sınava giriyorlarsa aslında kamu kurumlarında çalışanların da yeterlilikten sonra yedi yıl bekleyip ondan sonra sınava girmeleri daha doğru. O açıdan, bu meseleyle ilgili mevcut mevzuatı arkadaşlar çalışacaklar. Bu konuyla ilgili daha doğru olduğunu düşündüğümüz bir düzenlemeyi eğer... Meslek mensuplarıyla da bu konuyu tabii istişare edeceğiz, buraya getireceğiz inşallah.

BAŞKAN – Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım yani size katılıyorum, elbette bazı kurallar herkese aynı olmalı ama burada bir farklılık var. Yani ben tercih etmişim hesap uzmanlığını, maliye müfettişliğini, girmişim. Tercih nedenlerimden biri de ileride yeminli mali müşavir olma düşüncesi ama pat diye... Yeterlilik almadım ama o kadroya geldim. Yeterliliği almama gibi tek başına bir şey olmaz. Yani bir incelenirse...

Ki ben bürokraside epeyce de arkadaşımızın bu konuda mağdur olduğunu düşünüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlarımızın hepsi otursunlar, işleriyle güçleriyle uğraşınlar, kendilerini yetiştirmeye çalışınlar. Bu tür bir düzenleme yapmayla ilgili hiçbir şekilde bir irademiz yok.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Bir hakkın teslimini istiyoruz biz, başka değil.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Hükûmetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Yeni madde olarak tasarı metnine girmiştir.

25'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- Bu Kanunun;

a) 1 inci ve 7 nci maddeleri yayımı tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 20 nci maddeleri yayımını izleyen ikinci aybaşında,

e) 8 inci maddesi (3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde” ibaresinin yürürlükten kaldırılması hariç), 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, 10 uncu, 12 nci, 14 üncü, 15 inci, 16 ncı, 17 nci, 18 inci ve 19 uncu maddeleri 1/1/2019 tarihinde,

ç) Diğer maddeleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Madde üzerinde bir önerge var, okutuyorum:

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 25'inci maddesinin aşağıdaki şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Öztürk

Giresun

“MADDE 25- Bu Kanunun,

a) 1 inci ve 7 nci maddeleri yayımı tarihinden sonra yapılan teslimlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

b) 3 üncü, 4 üncü, 5 inci, 6 ncı ve 20 nci maddeleri yayımını izleyen ikinci aybaşında,

c) 8 inci maddesi (3065 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrasında yer alan “teslim ve hizmetin gerçekleştiği vergilendirme döneminde” ibaresinin yürürlükten kaldırılması hariç), 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ç) bentleri, 10 uncu, 12 nci, 14 üncü, 15 inci ve 16 ncı maddeleri, 17 nci maddesi ile 3065 sayılı Kanuna eklenen geçici 39 uncu madde, 213 sayılı Kanunun 256 ncı maddesine yönelik değişiklik ve 19 uncu maddesi 1/1/2019 tarihinde,

ç) 18 inci maddesi 1/1/2019 tarihinden sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin yapılacak incelemelerde uygulanmak üzere 1/1/2019 tarihinde

d) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.”

BAŞKAN – Sayın Bakanım, okunan önergeye katılıyor musunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Paylan, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu, grup şirketlerinin birbirleriyle mahsuplaşma meselesini ertelediniz mi? Onu soracaktım.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2019’da yürürlüğe giriyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ama “yayımlı tarihinde” diyor da onu erteleyin.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki aldık, uygulamaya girmiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Baskı olacak size ama.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki alıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Onu diyorum yani o anlamda sizin üzerinizden yükü almak için söylüyorum Sayın Bakan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yürürlük maddesi sorun çıkarıyor mu size?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yetki alıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama Sayın Bakanım, siz de zorlanırsınız. “Hadi yapın.” derler, yetkiyi...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Merak etmeyin, Genel Kurulda zaten yürürlükle ilgili bir önerge mutlaka verilir, orada düzeltiriz.

BAŞKAN – Ya, bu konuda Genel Kurula kadar çalışalım, ona göre bir karar verelim.

Hükümetin katıldığı önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

25’inci maddeyi kabul edilen önerge doğrultusunda oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

26’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 26- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Paylan.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, hani yüzde 1’in torbası olarak gerçekten gördüğümüzü söylüyorum, böyle torbalar getirdiğinizde tabii ki yatırım ortamını iyileştirebiliriz, iş insanlarımızı rahatlatabiliriz ama dengeleyici, hem maliye politikasını dengeleyici hem de sosyal kesimlerin refah seviyesini artırıcı, dengeleyici uygulamalara ihtiyaç var.

İvedilikle gelir vergisi reformunu bekliyoruz. O reform niteliğinde değildir, o reformdur işte. Ya, bu dolaylı vergiler, dolaysız vergiler konusundaki dengeyi sağlayacak, yalnızca binde 1’e değil, yüzde 100’e torbalar getirin lütfen.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, Plan Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; iki günlük yoğun bir çalışmayla Katma Değer Vergisi Kanunu ve diğer bazı kanunlarda değişiklik yapan kanun tasarısıyla ilgili görüşmeleri tamamladık. Komisyon görüşmeleri sırasında yapmış olduğunuz çok yapıcı katkılardan, eleştirilerden, önerilerden dolayı teşekkür ediyorum.

Umuyorum ki bu kanun katma değer vergisi sisteminde yepyeni bir başlangıç oluşturacak, işletmelerimize, firmalarımıza yatırımda, üretimde, ihracatta üzerlerindeki yükleri alacak. İşletmelerimiz için katma değer vergisini daha kolay uygulanabilir bir noktaya getirecek.

Ben tekrar bu çalışmalar sırasında vermiş olduğunuz emekten dolayı, katkıdan dolayı, Değerli Başkanım başta siz olmak üzere, Komisyon üyelerimize, Komisyon uzmanlarımıza, stenograflarımıza, Bakanlık mensubu arkadaşlara ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarından bu toplantıya katılan arkadaşlara ve tabii ki basın mensuplarımıza teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım. Biz de teşekkür ediyoruz bütün arkadaşlara.

Sayın üyeler, görüşülmekte olan tasarı metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesini, ayrıca muhalefet şerhlerinin 19 Mart Pazartesi saat 17.00'ye kadar verilmesini, özel sözcüler olarak Abdullah Nejat Koçer, Emine Nur Günay, Kasım Bostan, Ayşe Keşir, Cemal Öztürk, Şirin Ünal, Hurşit Yıldırım, Halil Etyemez, Sami Çakır ve Ebubekir Gizligider'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarımın tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hayırlı uğurlu olsun.

Teşekkür ediyorum.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 16.41

